

373.12012

ม 165 ค

ร. 3

ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง

ปริญญานิพนธ์

ของ

มนัส พลายชุม

15 ส.ค. 2540

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2540

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

68478

ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่เฝ้าต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง

บทคัดย่อ
ของ
มนัส ปลายชุม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2540

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อการศึกษาและเปรียบเทียบความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดอ่างทอง โดยภาพรวม รายด้าน และรายข้อโดยศึกษาความพอใจที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านปกครองนักเรียน ด้านบริการ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 396 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One way ANOVA)

ผลการวิจัยสำคัญสรุปได้ดังนี้

1. ผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง โดยภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง และ แต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ยกเว้น ด้านวิชาการผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจอยู่ในระดับมาก

2. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริการและด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านวิชาการ และด้านปกครองนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพต่างกัน มีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิชาการ ด้านปกครองนักเรียน ด้านบริการ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจไม่แตกต่างกัน

4. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีนักเรียนในระดับชั้นต่างกัน มีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง โดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิชาการ ด้านปกครองนักเรียน ด้านบริการ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

SATISFACTION OF PARENTS TOWARDS ADMINISTRATION OF SECONDARY SCHOOLS
UNDER THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION IN CHANGWAT ANG THONG

AN ABSTRACT

BY

MANAT PHLAICHUM

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Education Administration
at Srinakharinwirot University

May 1997

This research aimed to investigate and to compare satisfaction of parents towards administration of secondary schools under the department of general education in Changwat Ang Thong according to four aspects, namely, academic, student government, service, and community-school relation.

The subjects of this research consisted of 390 parents of secondary schools under the department of general education in Changwat Ang Thong. Rating-scale questionnaire with reliability of 0.96 was administered and their data were analyzed through percentage, mean, standard deviation, t-test, and One way ANOVA.

Major findings were as follows:

1. Satisfaction of parents administration of secondary schools under the department of general education in Changwat Ang thong as a whole was in a moderate level in all aspects, where as their satisfaction in each aspect was in a moderate level, except academic aspect was in the most level.

2. There was no significant difference among those satisfaction of parents with different educations. When considered each aspect, it was found that there was no significant difference in all aspects, except academic aspect and student government aspect were significant difference at .05 level.

3. There was no significant difference among those satisfaction of parents with different careers.

4. There was statistically significant difference at .05 level in all aspects among those satisfaction of parents with different grade of student. When considered each aspect, it was found that there was statistically significant difference at .05 level.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน

(ดร.ประสพ แสนคำเครือ)

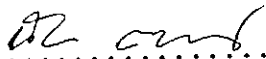

.....กรรมการ

(รศ.นิภา ศรีไพโรจน์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

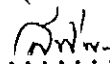
(ดร.ประสพ แสนคำเครือ)

.....กรรมการ

(รศ.นิภา ศรีไพโรจน์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รศ.ทวีบูรณ์ หอมเย็น)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์สุพิพรรณ พั่นพานิชย์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริฎา พูลสุวรรณ)

วัน.....เดือน.....พ.ศ. 2540

ประกาศขอบคุณการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะ ได้รับความกรุณาจากอาจารย์ ดร. ประสพ แสнцаเครือ ประธานกรรมการควบคุมการทํاپริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ นภา ศรีไพโรจน์ กรรมการควบคุมการทํاپริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ทวีบุรณ หอมเย็น และ อาจารย์สุทิพรรณ พัฒนพาณิชย์ กรรมการร่วมสอบปากเปล่า อาจารย์ ดร. วีระ สุภากิจ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดระยะเวลาในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนให้แนวคิด ทฤษฎี ในการบริหารการศึกษา

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ผู้อำนวยการโรงเรียน บารมภ์วิทยาคม ผู้อำนวยการโรงเรียนราชสถิตย์วิทยา ผู้อำนวยการโรงเรียนบางเสด็จวิทยาคม และอาจารย์สุรีย์ สุวรรณ ที่ได้ให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือวิจัย และเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ทุกท่านที่ได้อนุเคราะห์และให้ความสะดวก ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นอย่างดีและขอขอบคุณ เพื่อนๆ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา รุ่นที่ 22 ทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และเป็นกำลังใจตลอดเวลา

ประยชน์ และคุณค่า อันเนื่องมาจาก ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาแด่ คุณบิดา-มารดา และ ครู-อาจารย์ ที่มีพระคุณอันประเสริฐ ขอมอบคุณ ความดี และความสาเร็จ ครั้งนี้สำหรับ คุณสมบัติ พลายชุม และบุตรธิดาทุกคนที่เป็นทั้งความหวังและกำลังใจของผู้วิจัย

มนัส พลายชุม

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	6
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	6
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	6
คานิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ความสำคัญของการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา.....	11
บทบาทและหน้าที่ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา.....	13
ความหมายของการบริหารโรงเรียน.....	14
ขอบเขตของการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	15
ด้านวิชาการ.....	15
ด้านปกครองนักเรียน.....	17
ด้านบริการ.....	19
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน.....	23
บทบาท และความสัมพันธ์ของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียน.....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
งานวิจัยในประเทศ.....	38
งานวิจัยต่างประเทศ.....	41
สมมติฐานในการวิจัย.....	42

3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	43
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	43
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
	ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	46
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
	การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	69
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	69
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	69
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	70
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
	สรุปผลการวิเคราะห์.....	71
	อภิปรายผล.....	72
	ข้อเสนอแนะ.....	78
	ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	79
	บรรณานุกรม.....	80
	ภาคผนวก.....	86
	ประวัติของผู้วิจัย.....	100

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	44
2	จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนตามสภาพของผู้ตอบ.....	52
3	ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง จำนวนเป็นรายด้าน.....	53
4	ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านวิชาการ จำนวนเป็นรายข้อ.....	54
5	ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านปกครองนักเรียน จำนวนเป็นรายข้อ.....	56
6	ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านบริการ จำนวนเป็นรายข้อ.....	58
7	ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน จำนวนเป็นรายข้อ.....	60
8	เปรียบเทียบความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ที่มีต่อ การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวนเป็นรายด้าน และโดยภาพรวม.....	62

- 9 เปรียบเทียบความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนเป็นรายคู่ ระหว่างผู้ปกครอง
นักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา
ด้านวิชาการ.....64
- 10 เปรียบเทียบความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนเป็นรายคู่ ระหว่างผู้ปกครอง
นักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา
ด้านปกครองนักเรียน.....65
- 11 เปรียบเทียบความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่ประกอบอาชีพต่างกัน
ที่มีต่อ การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดอ่างทอง จำแนกเป็นรายด้าน และโดยภาพรวม.....66
- 12 เปรียบเทียบความพอใจของผู้ปกครองที่มีนักเรียนอยู่ในระดับชั้นต่างกัน
ที่มีต่อ การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดอ่างทอง จำแนกเป็นรายด้าน และโดยภาพรวม.....68

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

โรงเรียนมัธยมศึกษา นอกจากจะมีภารกิจในการให้การศึกษาอบรมแก่เยาวชน ซึ่งเป็นสมาชิกของชุมชนแล้ว ยังมีบทบาทและหน้าที่ต่อชุมชนอีกด้วย ทั้งนี้เพราะโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นหน่วยหนึ่งที่มีชุมชนเป็นเจ้าของ (สุภรณ์ ศรีพหล และกล้า ทองขาว. 2526 : 299-300) ในปัจจุบันความจำเป็นที่จะต้องสนองความต้องการของประชาชนที่กระจายกันอยู่ในท้องถิ่นต่าง ๆ ให้มีโอกาสรับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาโดยทั่วถึง กระทรวงศึกษาธิการ มีความจำเป็นต้องขยายโรงเรียนมัธยมศึกษาเพิ่มขึ้น และได้กระจายออกไปสู่ตำบลต่าง ๆ มากขึ้น ในเบื้องต้นของการศึกษาไปสู่ตำบลต่าง ๆ ดังกล่าว รัฐยังขาดงบประมาณเป็นอย่างมากจึงเป็นโอกาสที่โรงเรียนมัธยมศึกษาได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากประชาชนในท้องถิ่นมากขึ้น โดยเฉพาะโรงเรียนมัธยมประจำตำบลเท่านั้น หากรวมถึงโรงเรียนมัธยมทั่ว ๆ ไป ก็มีการตื่นตัวที่จะส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมรับผิดชอบในภารกิจจัดการศึกษาของโรงเรียนมากยิ่งขึ้น

การดำเนินการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีความเจริญก้าวหน้าตามลำดับ แต่ก็ยังมีปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ เช่น จากการประเมินสภาพการจัดการศึกษาและประเมินผลตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ระดับมัธยมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2527 : 139-143) พบว่า โรงเรียนมัศึกษายังไม่ได้สร้างให้นักเรียนเกิดความผูกพันกับชุมชน นักเรียนยังไม่ค่อยเกิดความสำนึกที่จะร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาชุมชน ความร่วมมือจากผู้ปกครอง และชุมชนที่มีต่อโรงเรียนมัศึกษานั้นน้อยมากในโรงเรียนทุกขนาดไม่ว่าจะเป็นโรงเรียน

ในเมืองหรือนอกเมือง หรือในชนบท ปัญหาเหล่านี้ควรได้รับการแก้ไขให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการมัธยมศึกษา ดังนั้นการพิจารณาจากฝ่ายบริหาร และฝ่ายปฏิบัติการเพียงอย่างเดียว ไม่สามารถมองเห็นปัญหาทุกด้าน แต่ถ้าได้มีการศึกษาจากด้านชุมชนหรือผู้ปกครองนักเรียน มักจะช่วยให้เห็นปัญหาจากผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ชัดเจนยิ่งขึ้น

ผลการสัมมนาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สรุปสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครอง นักเรียนและชุมชน ดังนี้ (พนัส หันนาคินทร์. 2526 : 79 - 86) ด้านวิชาการ หลักสูตร ไม่สนองความต้องการของท้องถิ่น ผู้ปกครองไม่เข้าใจหลักสูตร เศรษฐกิจของผู้ปกครองตกต่ำ ทำให้เกิดปัญหาตามมาหลายประการ ความรู้ระดับประถมศึกษาไม่ต่อเนื่องกับระดับมัธยมศึกษา ทำให้เกิดความยากลำบากแก่ตัวนักเรียน และแก่ครูผู้สอน เด็กเป้าหมายการเรียน ด้านปกครอง นักเรียน ครูขาดความเข้าใจนักเรียน ไม่มีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาวัยรุ่น นักเรียนบางกลุ่มชอบแต่งตัวฟุ้งเฟ้อของโรงเรียน ปัญหายาเสพติด ด้านบริการ โรงเรียนขนาดเล็กจะมีนักเรียนไม่ครบตามแผน โรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาเรื่องการรับนักเรียนมาก โดยเฉพาะเรื่องฝากเด็ก โรงเรียนไม่สามารถจัดบริการต่าง ๆ ได้เพียงพอ ด้านโรงเรียนกับชุมชน ปัญหาความขัดแย้งระหว่างผู้บริหารกับหัวหน้าชุมชน เจ้าอาวาส คณะกรรมการองค์การเอกชน ปัญหาการเมืองมักใช้อิทธิพลฝากนักเรียน ย้ายครู และการแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน สมาคมครูผู้ปกครอง มักสร้างปัญหาหลายประการ เช่น การฝากเด็กเข้าเรียน ก้าวล่วงหน้าที่การบริหารโรงเรียน โรงเรียนบางแห่งไม่เปิดบริการชุมชน ในเรื่องการใช้อาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์เลย แต่บางแห่งก็ให้บริการมากเกินไป

จังหวัดอ่างทองเป็นจังหวัดอยู่ในบริเวณที่ราบภาคกลางของประเทศไทย มีพื้นที่ประมาณ 981.102 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 613,125 ไร่ ประชากรในจังหวัดอ่างทอง มีจำนวน 284,748 คน แบ่งการปกครองเป็น 7 อำเภอ 73 ตำบล 509 หมู่บ้าน ด้านการจัดการศึกษามีสถานศึกษาทุกสังกัด รวม 203 แห่ง มีนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา 9,175 คน ระดับประถมศึกษา 26,361 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 11,890 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 6,322 คน ระดับอุดมศึกษา 1,247 คน (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอ่างทอง.2538 : 9, 21-22) ส่วนสภาพการจัดการมัธยมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดกรมสามัญศึกษา มีจำนวน 14 โรงเรียน รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เป็นส่วนใหญ่ มีนักเรียนทั้งสิ้น 10,936 คน แบ่งเป็นระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 8,213 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 2,705 คน (สำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง.2539 : 4)

ปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง พบว่า อัตราการเรียนต่อชั้น ม.1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่บริการ ปีการศึกษา 2538 เฉลี่ยอัตราการเรียนร้อยละ 63.19 เท่านั้น ขณะเดียวกันอัตราการเรียนต่อชั้น ม.1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำจังหวัด ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีอัตราการเข้าเรียนร้อยละ 124.45 (สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดอ่างทอง. 2538 : 3) ทำให้โรงเรียนมัธยมศึกษาไม่สามารถรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้ครบตามแผนที่กรมสามัญศึกษากำหนดให้ โดยเฉพาะโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก และขนาดกลางต้องเปิดรับนักเรียนรอบ 2 รอบ 3 ทุกปี ผู้ปกครองนักเรียนทุกคนคาดหวังที่จะให้บุตรหลานของเขามีความรู้ดี มีความประพฤติดี และมีวินัยดี ตัว สามารถออกไปประกอบอาชีพได้ นอกจากจะหวังให้โรงเรียนเป็นที่สอนความรู้วิทยาการต่าง ๆ อบรมความประพฤติให้นักเรียนแล้ว เขายังต้องการว่าโรงเรียนจะมีส่วนช่วยให้เขามีหน้ามีตาในสังคมอีกด้วย ดังนั้น ผู้ปกครองนักเรียนที่มีฐานะดีจำนวนมากจึงมักจะส่งบุตรหลานของตนไปเข้าโรงเรียนอื่นนอกท้องถิ่นที่มีคุณภาพดี ด้วยเหตุที่ว่าโรงเรียนนั้นมีชื่อเสียงเกียรติคุณ แม้จะเสียเงินค่าใช้จ่ายมาก ๆ ก็ตาม (ชัยรัตน์ พุทธชาลี. 2528 : 19) นอกจากนี้โรงเรียนไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจากชุมชนมากเท่าที่ควร เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่า โรงเรียนเป็นของรัฐซึ่งมีเงินงบประมาณอุดหนุนจึงไม่ใช่ว่าของประชาชนที่จะต้องให้ความช่วยเหลือ (ทองขาว โคตรโยธา. 2521 : 153) นอกจากนี้ ผู้ปกครองนักเรียนยังมีความคาดหวังต่อการเรียนของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในระดับต่ำ เพราะถือว่าเป็นการศึกษาในขั้นพื้นฐาน และมีความคาดหวังต่อการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในระดับที่สูงกว่า เพราะถือว่าเป็นการเรียนที่เป็นพื้นฐานในการเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาหรือประกอบอาชีพ จากปัญหาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองของนักเรียนยังไม่พอใจกับการบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง จึงทำให้ผู้ปกครองนักเรียนนิยมส่งนักเรียนเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนขนาดใหญ่

หรือโรงเรียนที่มีชื่อเสียงในจังหวัดใกล้เคียง เช่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยาหรือกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ปัญหาด้านคุณภาพของโรงเรียนไม่เท่าเทียมกัน ทำให้เด็กเรียนบางโรงเรียนที่จบการศึกษาแล้วไม่สามารถเข้าศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปได้ การจัดกิจกรรมบางอย่างทำให้เกิดความสิ้นเปลือง เป็นเหตุให้ผู้ปกครองนักเรียนไม่พอใจการปฏิบัติงานของโรงเรียนจึงขาดความร่วมมือกับโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ซอร์ เบลโล (Sorbelllo. 1978 : 598 - A) ได้ทำการวิจัยเรื่องบทบาทของผู้ปกครองนักเรียนในด้านความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความเกี่ยวข้องกับโรงเรียนในระดับน้อย และสอดคล้องกับ ผลการประเมินการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ปีการศึกษา 2538 (สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดอ่างทอง. 2538 : 2) ตามเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนกรมสามัญศึกษา ซึ่งประเมินงานต่าง ๆ 6 งาน ได้แก่ งานบริหารทั่วไป งานธุรการ งานวิชาการ งานปกครอง งานบริการ และงานโรงเรียนกับชุมชน พบว่า งานโรงเรียนกับชุมชนได้คะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด

การบริหารการศึกษามีจุดประสงค์ที่จะก่อให้เกิดความพอใจแก่ผู้ปกครองนักเรียน หรือชุมชน เราควรสร้างความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับบุคคลเหล่านั้น เพราะชุมชนเป็นสภาพแวดล้อม เรา ชุมชนเป็นผู้อุปการะเรา (สุภรณ์ ศรีफल และกล้า ทองขาว. 2526 : 331-333) เป็นที่ยอมรับกันว่าโรงเรียนจะได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองนักเรียน และบุคคลในชุมชนเป็นอันดี เมื่อโรงเรียนสามารถสร้างความพึงพอใจแก่นักเรียน ผลการวิจัยของ สรายุทธิ์ เศรษฐจร (2529: 108) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการปรับปรุงการปฏิบัติงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ด้อยความนิยมนิยามภาคตะวันตก พบว่า การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะสร้างความนิยามให้ดีขึ้นได้ นอกจากนั้นต้องถือว่าชุมชนเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการกระทำ และเจตคติของนักเรียน จึงต้องเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามาร่วมกิจกรรมของโรงเรียนให้มากที่สุด

ปัจจุบันสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดอ่างทอง กำลังวางแผนพัฒนาการศึกษาระยะ 3 ปี (พ.ศ.2538 - 2540) (สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดอ่างทอง. 2539 : 5 - 11) เพื่อเป็นพัฒนาการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดอ่างทอง และเพื่อให้นักเรียนและ

โรงเรียนใช้เป็นแนวทางการจัดการศึกษาในส่วนที่รับผิดชอบให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยกำหนด
วัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมให้โรงเรียนจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการสร้างบรรยากาศ
ทางการศึกษา ทั้งในด้านวิชาการ ด้านบริหาร และด้านกายภาพ
2. เพื่อส่งเสริมให้ครูอาจารย์ พัฒนาการจัดการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพ มีจิต
สำนึกในวิชาชีพครู มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ
3. เพื่อให้นักเรียนมีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีงาม
4. เพื่อส่งเสริมให้มีการนิเทศ สนับสนุนให้ขวัญและกำลังใจแก่ผู้บริหาร ครูอาจารย์
และบุคลากรทางการศึกษาเพิ่มขึ้นมาก
5. เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น เพราะ
ปัญหาจากการดำเนินงานตามแผนของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดอ่างทอง ปี พ.ศ. 2538
พบว่า มีการดำเนินการที่ซ้ำซ้อนทำให้สิ้นเปลืองทรัพยากรในการดำเนินงานเป็นอย่างมาก
แผนงานบางส่วนดำเนินการไม่ทัน นอกจากนั้นยังทำให้เกิดความสงสัยว่าหน่วยงานใดรับผิดชอบ
การดำเนินการเรื่องใด ระดับใด ผู้วิจัยเห็นว่าควรจะได้สำรวจระดับความพอใจของผู้ปกครอง
นักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง
ใน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านปกครองนักเรียน ด้านบริการ และด้านความสัมพันธ์ระหว่าง
โรงเรียนกับชุมชน เพื่อนำไปปรับปรุงแผนพัฒนาการจัดการศึกษาหรือปฏิบัติตามแผนได้อย่างสมบูรณ์
และเพื่อพัฒนาความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียนให้มากยิ่งขึ้น เพราะ
โรงเรียนที่ได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากชุมชนจะพัฒนาโรงเรียนไปได้รวดเร็วและมีคุณภาพ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง

2. เพื่อเปรียบเทียบความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง จำนวนตามระดับการศึกษา อาชีพของผู้ปกครอง และระดับชั้นของนักเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาของจังหวัดอ่างทอง และปรับปรุงการบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาในการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียน นอกจากนี้ยังสามารถนำผลการวิจัยเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองนักเรียน และชุมชนได้มากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ในงาน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านปกครองนักเรียน ด้านบริการ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ปีการศึกษา 2539 จำนวน 14 โรงเรียน จำนวน 10,936 คน โดยถือว่านักเรียนแต่ละคนมีผู้ปกครอง 1 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ปีการศึกษา 2539 จำนวน 372 คน โดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ระดับการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน แบ่งออกเป็น

3.1.1.1 ประถมศึกษา

3.1.1.2 มัธยมศึกษา

3.1.1.3 อุดมศึกษา

3.1.2 อาชีพของผู้ปกครองนักเรียน แบ่งออกเป็น

3.1.2.1 อาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ

3.1.2.2 อาชีพเกษตรกร

3.1.2.3 อาชีพอิสระ

3.1.3 ระดับชั้นของนักเรียนในความปกครองของผู้ปกครอง แบ่งออกเป็น

3.1.3.1 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

3.1.3.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ซึ่งสามารถวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยงาน 4 ด้าน คือ

3.2.1 ด้านวิชาการ

3.2.2 ด้านปกครองนักเรียน

3.2.3 ด้านบริการ

3.2.4 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอ่างทอง หมายถึง สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งตั้งในจังหวัดอ่างทอง มี 14 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอ่างทอง ปัทมโรจน์วิทยาคม โรงเรียนสตรีอ่างทอง โรงเรียนจันทาหล่อพิทยาคม โรงเรียนราชสถิตยวิทยา

โรงเรียนปารมภ์วิทยาคม โรงเรียนบางเสด็จวิทยาคม โรงเรียนโพธิ์ทอง "จินดาณิ" โรงเรียนโพธิ์ทองพิทยาคม โรงเรียนวิเศษชัยชาญ "ตันติวิทยาคม" โรงเรียนวิเศษชัยชาญวิทยาคม โรงเรียนม่วงวิทยา โรงเรียนแสวงหาวิทยาคม โรงเรียนร้วหว้าวิทยาคม และโรงเรียนสามโก้วิทยาคม

2. การบริหารงานโรงเรียน หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอ่างทอง เพื่อให้ นักเรียนเกิดการพัฒนาทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะศึกษาความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 ด้าน คือ

2.1 ด้านวิชาการ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และส่งเสริมความสามารถของนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ และสามารถใช้ความรู้เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้

2.2 ด้านปกครองนักเรียน หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับความประพฤติ ระเบียบวินัยของนักเรียน และการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนเพื่อให้ นักเรียนมีความประพฤติเรียบร้อยอยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียน และสามารถควบคุมตนเองได้

2.3 ด้านบริการ หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ที่เป็นการบริการและสวัสดิการแก่นักเรียน ทั้งนี้เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกหรือเป็นบริการที่ส่งเสริมงานด้านวิชาการให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การดำเนินการระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในด้านการใช้ข้อมูลข่าวสาร การรับฟังความคิดเห็น การให้ข้อเสนอแนะ การให้และรับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีและเพื่อความร่วมมือในการพัฒนาการเรียนของนักเรียน และการจัดการศึกษาของโรงเรียน

3. ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง การแสดงออกซึ่งความรู้สึกรักชอบหรือไม่เพียงใด เกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ในการบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอ่างทอง ใน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านปกครองนักเรียน ด้านบริการ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งสามารถวัดหรือประเมินได้จากผู้ปกครองนักเรียน โดยให้ตอบแบบสอบถามวัดความพอใจในการบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา

4. ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง บิดา มารดา หรือบุคคลอื่นที่รับผิดชอบในการอบรมสั่งสอน และอุปการะนักเรียนที่กำลังศึกษาครั้งนี้ จะทำการศึกษาความพอใจของผู้ปกครองนักเรียน 1 คน ต่อนักเรียน 1 คน เท่านั้น

5. ระดับการศึกษา หมายถึง การศึกษาชั้นสูงสุดที่ผู้ปกครองนักเรียนสำเร็จการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ จาแนกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

5.1 ระดับประถมศึกษา หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาสูงสุดในระดับประถมศึกษา (ป.4 , ป.6 , ป.7)

5.2 ระดับมัธยมศึกษา หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาสูงสุดในระดับมัธยมศึกษา (ม.3 , ม.ศ.3 , ม.ศ.5 , ม.6 , ม.8)

5.3 ระดับอุดมศึกษา หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาสูงสุดในระดับประกาศนียบัตร อนุปริญญาบัตร หรือปริญญาบัตร

6. อาชีพ หมายถึง การดำรงชีพของผู้ปกครองนักเรียน ในการวิจัยครั้งนี้จําแนกอาชีพ เป็น 3 อาชีพ ดังนี้

6.1 อาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนที่ประกอบอาชีพรับราชการ ลูกจ้างประจำ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ

6.2 อาชีพเกษตรกรรม หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนที่ประกอบอาชีพทำนา ทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์

6.3 อาชีพอิสระ หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนที่ประกอบอาชีพค้าขาย รับจ้างทำธุรกิจ ลูกจ้าง และอื่น ๆ

7. ระดับชั้นของนักเรียน หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนที่มีนักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ระดับ ดังนี้

7.1 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

7.2 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. ความสำคัญของการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา
2. บทบาทและหน้าที่ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
3. ความหมายของการบริหารโรงเรียน
4. ขอบเขตของการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา
 - 4.1 ด้านวิชาการ
 - 4.2 ด้านปกครองนักเรียน
 - 4.3 ด้านบริการ
 - 4.4 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
5. บทบาทและความสัมพันธ์ของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนสมมติฐานในการวิจัย

ความสำคัญของการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา

การมัธยมศึกษามีความจำเป็นและสำคัญอย่างมากในฐานะที่เป็นตัวกำหนด และกระบวนการหล่อหลอมบุคลิภาพ ลักษณะนิสัยและระดับสติปัญญาของบุคคลที่มีอายุอยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยอันอ่อนไหวเปลี่ยนแปลงได้ง่าย พฤติกรรมที่ได้กวี้นี้แสดงออกมามักจะก่อให้เกิดความสับสนวุ่นวายในสังคม และบุคคลในวัยนี้มีมากที่สุดจำนวนประชากรทั้งประเทศ ดังนั้นถ้าการมัธยมศึกษาประสบความสำเร็จแล้วก็จะช่วยเป็นผลสะท้อนไปสู่ระบบการศึกษาของ

ประเทศอย่างแน่นอน เป้าหมายของการศึกษานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเทศจะได้รับความกระทบกระเทือนไปด้วย ผู้ที่เป็นครู อาจารย์ ผู้สอนอบรมนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาจึงต้องรู้จักวิถี การสอน การอบรม เพื่อที่จะเบี่ยงเบนพฤติกรรมของเด็กวัยนี้ให้มีพฤติกรรมไปในทางที่สังคมพึงปรารถนา (พยุหศักดิ์ สนเทศ. 2531 : 34) ซึ่งสอดคล้องกับ ญัตติสาธ (2526 : 303-304) ได้กล่าวถึงการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ว่าสามารถที่จะกล่อมเกล่า บล็อกฝังและพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของเยาวชนให้เป็นไปตามความต้องการ และจุดมุ่งหมายของสังคมได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด และอีกประการหนึ่งโรงเรียนมัธยมศึกษายังเป็นสถานศึกษาที่มีเด็กวัยรุ่นเข้าเรียนอยู่มากที่สุด คือ อายุระหว่าง 12-17 ปี ซึ่งรัฐจะต้องเตรียมคนเหล่านี้ให้เป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบต่อบ้านเมืองในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

โกวิท วรพิพัฒน์ (2533 : 25-26) ได้ระบุทิศทางการจัดการมัธยมศึกษาไว้ดังนี้

1. กรมสามัญศึกษาเชื่อว่า นักเรียนเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา การมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาหลังจากการประถมศึกษา เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชน
2. กรมสามัญศึกษาเชื่อว่า บรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่ดีของโรงเรียนจะมีส่วนในการสร้างความคิด จิตใจ และคุณธรรมต่าง ๆ อันพึงประสงค์ได้
3. กรมสามัญศึกษาเชื่อว่า โรงเรียนที่ดีจะต้องไม่แปลกแยกจากชุมชน ฉะนั้นโรงเรียนจึงต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนา ร่วมคิดและหรือร่วมแก้ปัญหาของชุมชนด้วย
4. กรมสามัญศึกษาเชื่อว่า การร่วมคิดร่วมให้คำปรึกษาแนะนำ ให้การสนับสนุน ช่วยเผยแพร่ผลงาน ตลอดจนส่งเสริมให้สวัสดิการ จะทำให้ผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และนักเรียนมีขวัญกำลังใจ อันจะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูง

การมัธยมศึกษาเป็นมาตรการอันหนึ่งที่ถือว่าเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาคุณภาพของประชากรชาวไทยให้ได้มาตรฐานตามสภาพที่เป็นไปได้ โดยเน้นให้เยาวชนกลับไปพัฒนาท้องถิ่น และโรงเรียนจะต้องบริการชุมชน โรงเรียนมัธยมศึกษาควรเป็นผู้นำแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตของทุกคน และถ่ายทอดวัฒนธรรมของสังคม

บทบาทและหน้าที่ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

นักศึกษานออเมริกา แมคเคลียร์ และเฮนซเลย์ (McCleary and Hencley. 1965 : 25) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับภารกิจของโรงเรียนมัธยมศึกษา และได้สรุปภารกิจหลักสำคัญ ๆ ไว้ 6 ประการ คือ

1. พัฒนาเชาวน์และสติปัญญา อุนิสัย และบุคลิกภาพของนักเรียน
2. ให้ความรู้ที่สำคัญและความคิดต่าง ๆ อันเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมของประเทศของตนเองและประเทศอื่น ๆ
3. ทะนุบำรุงและรักษา ยึดมั่นและจงรักภักดีต่อระบบการปกครอง และสังคมแบบประชาธิปไตยของประเทศ
4. ให้ความรู้และความชำนาญในการประกอบอาชีพตามความเหมาะสมของบุคคลและสังคม
5. ส่งเสริมสุขภาพของนักเรียนทั้งทางร่างกายและจิตใจ
6. ปรับปรุงความคิดในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ให้อำนาจใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ทั้งแก่ตนและสังคม

นอกจากนี้ เรื่อง เจริญชัย (2524 : 131 - 133) ได้กล่าวสรุปไว้ว่า หน้าที่ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา อย่างน้อยที่สุด ต้องสอนนักเรียน สอนผู้ปกครอง และต้องบริการสังคม หรือชุมชนด้วย กล่าวคือต้องสอนให้นักเรียนเป็นพลเมืองดี รับผิดชอบ ต่อชาติ ต่อท้องถิ่น ต่อสังคม ต่อครอบครัว และต่อตนเอง และให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น โรงเรียนมัธยมศึกษา จึงมีหน้าที่สร้างทัศนคติและให้ความรู้ ไม่ใช่ฝึกทักษะอย่างเดียว แต่ต้องฝึกลักษณะนิสัยการทำงานด้วย ส่วนการสอนผู้ปกครองหรือประชาชนนั้น ได้แก่ การให้ความรู้ทั่วไป โดยการประชุมเป็นครั้งคราว หรือส่งข่าว ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน หรือจัดฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้นให้ แต่สิ่งที่ทางโรงเรียนควรตระหนักและมุ่งเน้นในเรื่องการสอนผู้ปกครองจะต้องรับผิดชอบร่วมกันระหว่างที่บ้านกับทางโรงเรียน ในเรื่องการอบรมสั่งสอนนักเรียนเป็นสำคัญ การเรียนการสอนเพื่อสนองภาระหน้าที่ดังกล่าวข้างต้นนั้น ทางโรงเรียนจะต้องจัดโปรแกรมการเรียนให้กว้างเพื่อให้นักเรียนได้เลือกตามความสามารถของแต่ละคน

จะเห็นได้ว่าบทบาทและหน้าที่ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา นอกจากจะมีหน้าที่อบรมสั่งสอนนักเรียนในโรงเรียนให้มีคุณภาพเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแล้ว ยังจะต้องให้ความรู้แก่ชุมชนในด้านต่าง ๆ ตลอดจนการให้บริการชุมชน และการเป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชนอีกด้วย

ความหมายของการบริหารโรงเรียน

การบริหารโรงเรียน หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ของโรงเรียนที่ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ เพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยจะต้องทำให้เกิดการพัฒนาในทุกด้าน ตั้งแต่ ด้านปัญญา ด้านจิตใจ ด้านร่างกาย และด้านสังคม เพื่อให้นักเรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข (นิพนธ์ กินาวงศ์. 2523 : 18) สำหรับ แคมเบลล์ และคนอื่น ๆ (Cambell and others. 1971 : 116-144) ได้แบ่งการบริหารของโรงเรียนออกเป็น 6 ด้าน คือ ด้านวิชาการ งานบริหารบุคคล งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ งานสัมพันธ์กับชุมชน และงานงบประมาณและธุรการ

ซึ่งสอดคล้องกับกรมสามัญศึกษาได้แบ่งการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน พ.ศ. 2539 (กรมสามัญศึกษา. 2540 : 3-10) มีเนื้อหาสาระที่สำคัญประกอบด้วยงานต่าง ๆ 7 หมวด คือ

1. การบริหารทั่วไป
2. งานธุรการ
3. งานวิชาการ
4. งานปกครองนักเรียน
5. งานบริการ
6. โรงเรียนกับชุมชน
7. การบริหารอาคารสถานที่

นอกจากนี้ พันัส หันนาคินท์ (2524 : 81) กล่าวถึงงานโรงเรียนมัธยมศึกษาว่า โดยทั่วไปจะแบ่งเป็นงานหลัก 3 ด้าน คือ งานด้านวิชาการ งานด้านธุรการ และงานด้านกิจการนักเรียน และ นพพงษ์ บุญจิตราตุลย์ (2526 : 92) มีความเห็นว่างานโรงเรียนมัธยมศึกษาควรมี 5 ประการ คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคลากร ความสัมพันธ์กับชุมชนและการประชาสัมพันธ์ การบริหารงานธุรการ การเงิน และการบริหารกิจการนักเรียน

สรุปได้ว่าการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา มี 7 ด้านคือ ด้านบริหารทั่วไป ด้านวิชาการ ด้านปกครองนักเรียน ด้านบริการ ด้านธุรการ ด้านโรงเรียนกับชุมชน และด้านอาคารสถานที่ สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้พิจารณาการบริหารงานของโรงเรียนเพียง 4 ด้าน ที่ผู้ปกครองนักเรียนสามารถสังเกตเห็นหรือแสดงความคิดเห็นได้อย่างชัดเจน คือ ด้านวิชาการ ด้านปกครองนักเรียน ด้านบริการ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ขอบเขตของการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา

1. ด้านวิชาการ

กาเย (Gagne. 1968 : 93 - 114) ได้กล่าวถึงการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ จะมีลำดับขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้

1. เข้าใจความสนใจของผู้เรียนให้เกิดได้ก่อน
2. แจ้งให้ผู้เรียนทราบถึงจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอน
3. ทบทวนถึงสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ไปแล้ว
4. เสนอสิ่งเร้าในการเรียนการสอน
5. ให้แนวทางในการเรียนการสอน
6. ให้ผู้เรียนได้แสดงพฤติกรรมที่แสดงว่าได้เกิดการเรียนรู้ขึ้นแล้วออกมา
7. แจ้งผลการแสดงพฤติกรรมกลับไปให้ผู้เรียนทราบเพื่อแก้ไข
8. ประเมินผลพฤติกรรม

9. ช่วยให้ผู้เรียนได้จดจำสิ่งที่เรียนรู้ไปแล้วและสามารถถ่ายทอดไปยังสิ่งที่เรารู้จักจะเรียนรู้ใหม่ได้

การเรียนการสอนในปัจจุบันนั้นจะเป็นการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการไม่เช่นนั้นแต่เนื้อหาอย่างเดียว วัลลภ กันทรพิชัย (2533 : 3) ได้สรุปว่าการจัดการเรียนการสอนนั้นต้องให้ผู้เรียนได้เกิดความสำเร็จ 2 ประการ คือ

1. เกิดการเรียนรู้และเกิดการพัฒนาคุณสมบัติต่าง ๆ ในตัวเองทั้งด้านความรู้ ความคิด ด้านคุณภาพ และด้านความคล่องแคล่วทางกาย ตามศักยภาพที่เขาได้อยู่
2. เกิดคุณสมบัติที่จะติดตัวไปเพื่อใช้ประโยชน์ในอนาคต ได้แก่ สติปัญญา ความสามารถ จริยธรรม คุณธรรมและค่านิยม ตลอดจนบุคลิกภาพ

สำหรับ ประภาสรี สุนันทบุตร (2522 : 15) ได้กล่าวว่าการเรียนการสอนมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ ผู้เรียน ผู้สอน และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ผู้สอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการจัดการเรียนการสอน เพราะเป็นผู้กำหนดบรรยากาศที่เกี่ยวข้อง การเรียนการสอนแต่ละครั้งคุณลักษณะของผู้สอนที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ให้เป็นไปด้วยดี และมีประสิทธิภาพมีหลายประการ เช่น ความรู้เรื่องที่จะสอนดี มีทัศนคติที่ดีต่อการสอน มีความเห็นอกเห็นใจผู้เรียน เป็นต้น

สำนักงานเขต เขตการศึกษา 6 (2535 : 65 - 69) ได้ศึกษาสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน และความต้องการศึกษาของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตการศึกษา 6 พบว่าสภาพการจัดการศึกษาในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง งานด้านวิชาการยังจัดได้อยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนจะแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ในด้านวิชาการ และปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการของผู้ปกครองนักเรียน คือ การศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โดยเฉพาะผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูงจะมีความต้องการและความคาดหวังต่อสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสูงกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาน้อย

ดังนั้นงานด้านวิชาการจึงถือว่าเป็นงานหลักของการบริหารงานโรงเรียน ถือว่าเป็นหัวใจของโรงเรียน เพราะเป็นงานที่เกี่ยวกับการทำวิชาความรู้แก่นักเรียนโดยตรง ถ้าโรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพจะทำให้เด็กนักเรียนมีความรู้ ความสามารถในการหลักวิชาดี เป็นพื้นฐานในการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไปหรือเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ ได้

2. ด้านปกครองนักเรียน

พนัส หันนาคินทร์ (2524 : 248) ได้ให้ความหมายว่าวินัยนักเรียน หมายถึง การปฏิบัติตามคำสั่งหรือระเบียบข้อบังคับที่ใช้ควบคุมความประพฤติของนักเรียนให้อยู่ในระเบียบ และโดยเหตุนี้คำว่าวินัยมักจะมีความหมายถึงการลงโทษ หากไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับที่วางไว้ วินัยจึงกลายเป็นการบังคับทำในสิ่งที่ผู้ใหญ่หรือครูเห็นว่าเป็นของดีงามเพียงฝ่ายเดียว การมองความหมายของวินัยเช่นนี้เป็นการมองในวงแคบ และไม่ตรงกับความหมายของคำว่าวินัยที่ใช้ในโรงเรียนหรือวินัยของนักเรียน

สำหรับ เอี่ยม อามาศย์มูลตรี (2528 : 113 - 116) ได้รวบรวมสาเหตุของปัญหาของการไม่รักษาวินัยของนักเรียน

1. ขาดความสนใจในวิชาที่เรียน
2. กระบวนการเรียนการสอนไม่ดีพอ
3. การบริหารโรงเรียนไม่ดี ขาดประสิทธิภาพ
4. ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้
5. มีปัญหาจากทางครอบครัว
6. คบเพื่อนไม่ดี
7. มีความบกพร่องทางร่างกาย
8. ขาดความรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย
9. ขาดการฝึกหัดและอบรมที่ดี

สำหรับการป้องกันการกระทำผิดทางวินัยของนักเรียนในโรงเรียนนั้นมีวิธีการต่าง ๆ ที่โรงเรียนอาจใช้เพื่อดำเนินการป้องกันและกระทำผิดทางวินัย ดังนี้

1. การส่งเสริมให้เกิดแรงจูงใจในบทเรียน
2. การสร้างความรักโรงเรียนให้เกิดขึ้นในหมู่นักเรียน
3. การรักษาความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างคณะครูด้วยกัน
4. พยายามขจัดสิ่งยั่วยุที่จะก่อให้เกิดความผิดทางวินัย
5. การให้รางวัลความประพฤติดี
6. ความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียน
7. การชี้แจงเป็นรายบุคคลหรือเป็นหมู่
8. การจัดกิจกรรมนักเรียน

การดำเนินการแก้ไขความผิดทางวินัยจะต้องเริ่มแก้ตั้งแต่สาเหตุ โดยการค้นหาสาเหตุให้พบเสียก่อน แต่ในบางกรณีก็ไม่สามารถหาได้ จำเป็นต้องใช้วิธีการแก้ไขเหตุการณ์เฉพาะหน้า เพื่อไม่ให้ความคิดเช่นนั้นเกิดขึ้นอีก เช่นการลงโทษ ซึ่งมีวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

1. การลงโทษให้เจ็บกาย
2. การลงโทษโดยการกักขัง
3. การให้ชดเชยค่าเสียหาย
4. การให้สังคมลงโทษ
5. การขู่หรือการทำให้อับอาย
6. พักการเรียนและไล่ออก
7. การว่ากล่าวตักเตือน
8. การชี้แจงเหตุผลถึงสิ่งที่ทำให้เกิดประโยชน์

กรมสามัญศึกษา (2532 : 10) ได้แบ่งงานด้านปกครองนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดกรมสามัญศึกษา ไว้ดังนี้

1. การวางแผนปกครองนักเรียน ได้แก่ การรวบรวมและจัดทำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับระเบียบวินัยของนักเรียน การวางแผนการปกครอง
2. การบริหารงานปกครองนักเรียน ได้แก่ การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ
3. การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ได้แก่
 - 3.1 การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความประพฤติ และระเบียบวินัย
 - 3.2 การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม
 - 3.3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านความรับผิดชอบต่อสังคม
 - 3.4 การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
 - 3.5 การยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียนผู้ประพฤติดี
4. การแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน
5. การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน
6. การประเมินผลงานปกครองนักเรียน

สรุป โรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ได้จัดการบริหารงานด้านปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัย และความประพฤติของนักเรียน ตลอดจนการส่งเสริมการปกครองตนเอง และให้มีลักษณะความเป็นผู้นำ เพื่อให้นักเรียนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

3. ด้านบริการ

หนังสือ หันนาคินทร์ (2524 : 278) ได้กล่าวไว้ว่า นอกจากการบริหารทางวิชาการแล้ว โรงเรียนจะต้องจัดบริการด้านอื่นด้วย เพื่อส่งเสริมสนับสนุนงานด้านวิชาการอีกทางหนึ่ง ดังนั้น การบริการที่โรงเรียนควรจะทำให้นักเรียนควรมีดังนี้

1. บริการสุขภาพ ทำเพื่อป้องกันและรักษาเบื้องต้น ในการป้องกันนั้น ควรจะเริ่มตั้งแต่การตรวจโรคตอนเข้าเรียน และการสังเกตการเปลี่ยนแปลงของร่างกายโดยทั่วไป ตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมแก่สุขภาพ ส่วนการรักษานั้นโรงเรียนจะทำได้ก็เพียงให้การพยาบาลเบื้องต้นเท่านั้น

2. การจัดบริการอาหารกลางวัน บริการนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะให้นักเรียนได้รับประทานอาหารที่มีคุณค่าทางอาหารได้ในราคาที่ถูกลง ผลพลอยได้อีกประการหนึ่งก็คือ การฝึกมารยาทในการรับประทานอาหารและมารยาทในสังคม

3. บริการร้านค้าของโรงเรียน จุดประสงค์เพื่อจะขายอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการเรียนและเพื่อความสะดวกที่นักเรียนจะจัดหาอุปกรณ์ที่มีราคาถูกและมีคุณภาพตรงต่อความต้องการ

4. บริการจัดให้ความปลอดภัยแก่นักเรียนทั้งในด้านทรัพย์สินและสวัสดิภาพส่วนบุคคล เช่น การรักษาความปลอดภัยในเรื่องเกี่ยวกับการจราจร การต่อสู้และหนีภัยอันเกิดจากเพลิงไหม้ และโรงเรียนควรถือเป็นนโยบายที่จะให้นักเรียนมีส่วนร่วมด้วยกับคณะกรรมการในเรื่องเหล่านี้ด้วย

นอกจากนี้ จรรยา มานิตกุล (2526 : 178 - 254) ได้กล่าวถึงงานด้านบริการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ว่าประกอบด้วยงานแนะแนว งานห้องสมุด งานโสตทัศนศึกษา งานสุขภาพอนามัย และงานสวัสดิการนักเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. งานแนะแนว หมายถึง กระบวนการที่จะให้นักเรียนรู้จักทางที่จะใช้ความสามารถของตนที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและต่อสังคมได้มากที่สุด และรู้จักเลือกตัดสินใจสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างฉลาดมีเหตุผลและถูกต้อง และกล่าวถึงบริการหลักของงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมมี 5 บริการ ได้แก่

1. บริการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนเป็นรายบุคคล (Inventory Service)
2. การจัดและการให้บริการสนเทศ (Information Service)
3. การจัดบริการให้คำปรึกษา (Counseling Service)
4. การจัดบริการวางตัวบุคคล (Placement Service)
5. การจัดและบริการติดตามผล (Follow-up Service)

2. งานห้องสมุด คือ บริการที่จัดเกี่ยวกับหนังสือและวัสดุต่าง ๆ ทุกสาขาวิชา ที่โรงเรียนเปิดสอน เพื่อให้ให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าพร้อมทั้งมีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียน การสอนและเพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ตลอดจนเพื่อเป็นการปูพื้นฐานการศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเอง โดยทั่วไปแล้ว ห้องสมุดจะแบ่งงานหรือวางรูปแบบออกเป็น 4 งาน คือ

1. งานบริหาร หมายถึง การจัดหาบุคคล จัดการเงิน จัดสถานที่ วิธีปฏิบัติงานต่าง ๆ

2. งานเทคนิค หมายถึง งานที่ต้องใช้ความรู้ทางวิชาบรรณารักษศาสตร์ โดยตรง ได้แก่ การเลือกหนังสือบรรณารักษศาสตร์ การจัดหมู่หนังสือ การจัดทမ်းรายการ การ เตรียมหนังสือ ฯลฯ

3. งานบริการ หมายถึง การให้ความสะดวกสบายแก่ผู้ใช้ห้องสมุด อัน เป็นหัวใจของงานห้องสมุด ได้แก่ บริการรับ-จ่ายหนังสือ บริการจัดหนังสือจอง บริการตอบ คำถามและช่วยการค้นคว้า

4. บริการจัดทำบรรณานุกรม เป็นการรวบรวมรายชื่อหนังสือเพื่อใช้ ประกอบการจัดนิทรรศการ หนังสือจอง หนังสือใหม่ และเพื่อนำรายชื่อไปใช้ประกอบการ ค้นคว้าต่าง ๆ

3. งานโสตทัศนศึกษา เป็นงานอำนวยความสะดวกในการสนับสนุนด้าน การเรียนการสอนให้เกิดประสบการณ์จากการได้ยิน และได้เห็น หรือได้จับต้อง โดยใช้วัสดุ และเครื่องมือ ตลอดจนวิธีการอะไรเป็นสื่อให้เกิดการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์แก่ผู้เรียน บริการที่ควรจัด

1. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์เพื่อบริการให้ยืม
2. จัดทမ်းรายชื่อโสตทัศนูปกรณ์
3. เก็บรักษาโสตทัศนูปกรณ์
4. บริการจัดจองโสตทัศนูปกรณ์

5. จำยาสดที่สูญบกพร่องที่อนุมัติให้ยืมแล้ว
6. ตรวจสอบยาสดที่สูญบกพร่องที่ผู้ยืมส่งคืน
7. ดูแล รักษา และซ่อมแซมยาสดที่สูญบกพร่อง
8. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์

4. งานสุขภาพอนามัยโรงเรียน การจัดบริการสุขภาพอนามัยในโรงเรียน
มัธยมศึกษา ควรจัดในเรื่องดังต่อไปนี้คือ

1. การประเมินสุขภาพของนักเรียน
2. การแนะนำสุขภาพและติดตามผล
3. การจัดบริการพยาบาลเบื้องต้นแก่ผู้ป่วย และผู้ได้รับบาดเจ็บ
4. การควบคุมและป้องกันโรคติดต่อ
5. การตรวจสุขภาพแก่ครู คนงาน ภารโรง
6. การตรวจสุขภาพเพื่อป้องกันและติดตามแก้ไขข้อบกพร่องหรือ

ความพิการของนักเรียน

5. งานสวัสดิการนักเรียน หมายถึง การทำให้นักเรียนมีความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย มีความเชื่อมั่น มีวินัยในตนเอง อันมีผลต่อการเรียนของนักเรียนในทางที่ดีขึ้นซึ่งมีกิจกรรมที่พึงจัดได้ดังนี้

1. กิจกรรมที่เป็นการช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ทุนการศึกษา การจำหน่ายอาหารกลางวัน การจัดสหกรณ์นักเรียน การจัดหางานให้ทำ
2. กิจกรรมที่เป็นการนันทนาการ ได้แก่ การจัดกีฬาในร่ม การศึกษานอกสถานที่ การจัดชุมนุมหรือชมรมดนตรี การจัดอยู่ค่ายพักแรม
3. กิจกรรมที่อำนวยความสะดวก ได้แก่ การจัดน้ำดื่ม การจัดห้องน้ำ ห้องส้วม การจัดบริเวณและอาคารสถานที่ การจัดรถรับ-ส่ง การจัดเรื่องติดต่อสื่อสาร การจัดช่วยเหลือนักเรียนที่ติดยาเสพติด การจัดบริการด้านออมทรัพย์

สรุป การจัดงานด้านบริการในโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นการจัดเพื่อให้บริการและสวัสดิการนักเรียน ตลอดจนเป็นงานที่สนับสนุนงานวิชาการให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้การบริหารงานของโรงเรียนเป็นไปอย่างสมบูรณ์แบบ

4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน โรงเรียนจึงอยู่ในฐานะที่จะต้องประสานงานระหว่างโรงเรียนกับสถาบันอื่นที่เกี่ยวข้องให้เกิดผลสมบูรณ์ต่อชุมชน โรงเรียนและชุมชนจะต้องมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เพราะโรงเรียนเป็นสถาบันพัฒนาคน เพื่อให้ไปดำรงชีวิตในชุมชน จึงมีบทบาทต่อการพัฒนาชุมชน ในขณะเดียวกันก็ต้องอาศัยชุมชนช่วยในการพัฒนาโรงเรียน โรงเรียนจะต้องให้ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ประชาชนส่วนใหญ่ได้ทราบโดยไม่มีการปิดบังเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และก่อให้เกิดความร่วมมือซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี (วิจิตร วรุตบางกูร. 2520 : 66)

ในการบริหารงานโรงเรียนด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนั้น มีองค์ประกอบที่สำคัญได้แก่ ความมุ่งหมายของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ความสำคัญและความจำเป็นในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หลักการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน วิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน บทบาทของผู้บริหารและครูที่มีต่อชุมชน และปัญหาอุปสรรคในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งมีนักการศึกษาและผู้บริหารการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

สุพิชญา ชีระกุล (2522 : 12) ได้กล่าวถึง ความมุ่งหมายของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ พอสรุปได้ดังนี้

1. เพื่อสร้างเสริมพันธภาพระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
2. เพื่อสร้างเสริมความรู้สึกเป็นเจ้าของให้แก่ชุมชน
3. เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการของโรงเรียน
4. เพื่อฟื้นฟูและรักษาวัฒนธรรมของชุมชน
5. เพื่อสร้างความกลมกลืนระหว่างบ้านกับโรงเรียน

นอกจากนี้ วิไลวรรณ วิทยโรจน์ (2525 : 9) ได้กำหนดความมุ่งหมายในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ 10 ประการ เช่นกัน ดังนี้

1. เพื่อรายงานให้ชุมชนได้ทราบเกี่ยวกับกิจกรรมและการดำเนินงานของโรงเรียนทุก ๆ ประการ
2. เพื่อจะได้ทราบว่าชุมชนมีความรู้สึกต่อโรงเรียนอย่างไร ต้องการให้โรงเรียนดำเนินการในรูปไหน
3. เพื่อส่งเสริมสภาพการณ์ร่วมมืออย่างแท้จริงของชุมชนกับโรงเรียนในการพัฒนาชีวิตกับสังคม
4. เพื่อสร้างความเชื่อถือว่าความไว้วางใจของชุมชนที่มีต่อกุศลากรทางการศึกษา และบริการของโรงเรียน
5. เพื่อรับทราบข่าวสารการเคลื่อนไหวจากภายนอก เพื่อประโยชน์ของโรงเรียน
6. เพื่อหาทางให้ประชาชนเข้ามาช่วยเหลือเกื้อกูลกิจการทางการศึกษา ทั้งทางด้านการเงิน วัสดุ แรงงานและกำลังใจ
7. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาและเกิดความรู้สึกว่าเป็นหน้าที่ของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยทุกคน จะต้องให้ความสนใจ และเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียน
8. เพื่อส่งเสริมให้ครูกับผู้บริหารมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ของการเรียนการสอน ทั้งทางโรงเรียนและที่บ้าน
9. เพื่อสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชน ที่โรงเรียนตั้งอยู่ โดยมีโรงเรียนเป็นศูนย์กลาง การศึกษาและวัฒนธรรม
10. เพื่อแก้ไขข้อข้องใจ และสิ่งที่จะทำให้ประชาชนเข้าใจโรงเรียนผิด ๆ ช่วยให้ประชาชนมองโรงเรียนในแง่ดี มองครูและนักเรียนด้วยความเชื่อถือนิยมยกย่อง

สุวัฒน์ มุทฺธเมธา (2524 :15) ได้กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สรุปได้ดังนี้

1. การศึกษาในโรงเรียนสัมพันธ์กับบุคคลในชุมชน
2. เพื่อให้ประชาชนเข้าใจโรงเรียน
3. เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม
4. ทำให้ประชาชนเห็นความก้าวหน้าของการศึกษา
5. เพื่อให้ประชาชนช่วยเหลือสนับสนุนโรงเรียน
6. เพื่อแก้ไขภาพพจน์ของครู
7. เพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับกลุ่มคนที่เป็นปัญหาต่อการศึกษา
8. เพื่อให้เกิดความช่วยเหลือของชุมชนต่อการศึกษารูปแบบต่าง ๆ
9. เพื่อใช้ทรัพยากรของท้องถิ่นหรือชุมชนให้เป็นประโยชน์
10. เพื่อรับหลักสูตรและการเรียนการสอน
11. เพื่อความเจริญของงานของเด็ก และแก้ปัญหาความประพฤติของเด็ก
12. เพื่อศึกษาพัฒนาชุมชน

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2525 : 58) ได้กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ ดังนี้

1. เพราะโรงเรียนเป็นแหล่งรวมวิชาการสาขาต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในด้าน การเรียนรู้ของคนในชุมชน

2. เพราะโรงเรียนเป็นแหล่งผลิต พัฒนา และคัดเลือกสมาชิกที่ดีให้กับชุมชน
3. เพราะโรงเรียนเป็นแหล่งถ่ายทอดวัฒนธรรมของชุมชน
4. เพราะโรงเรียนเป็นศูนย์รวมของชุมชน กิจกรรมและบริการต่าง ๆ เกิดขึ้น

ที่โรงเรียน

5. เพราะโรงเรียนเป็นหน่วยผลิตวิชาการใหม่ ๆ ให้ชุมชน
6. เพราะโรงเรียนตั้งขึ้นและอยู่ได้จากรายได้ภาษีอากรและการสนับสนุนจากประชาชน
7. เพราะโรงเรียนต้องการความสนับสนุนและอุปถัมภ์ ในด้านต่าง ๆ จากประชาชน

กิตติมา ปริติติลล (2532 : 244) ได้ให้หลักการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่คล้ายคลึงกัน คือ

1. ปิดหลักมนุษยสัมพันธ์ การติดต่อสัมพันธ์กับชุมชนนั้น ต้องอาศัยหลักมนุษยสัมพันธ์เป็นอย่างมาก บุคลากรในโรงเรียนจึงต้องเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี
2. ปิดหลักความจริงใจหรือบริสุทธิ์ใจ ข้อความใด ๆ ที่จะเผยแพร่สู่ประชาชน ย่อมจะมีความเชื่อถือได้ ตรงไปตรงมามากที่สุด และไม่ควรมียะไรปิดบังภายในโรงเรียน
3. ปิดหลักความซื่อสัตย์ บุคลากรในโรงเรียนควรมีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ และการทำงาน ควรให้ประชาชนหรือคณะกรรมการการศึกษาของโรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่าง ๆ ด้วย
4. ปิดความคงเส้นคงวา หมายถึง ความสม่ำเสมอในการทำงาน การติดต่อสัมพันธ์กับคน
5. ปิดความเสียสละ บุคลากรทุกคนในโรงเรียน ควรมีความเสียสละในการทำงานเพื่อชุมชน
6. ปิดความอดทน บุคลากรในโรงเรียนจะต้องอดทนเป็นอย่างมากในการดำเนินงานของโรงเรียน และการติดต่อกับชุมชน
7. ปิดความยืดหยุ่น การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ควรเป็นลักษณะเอนอ่อนผ่อนปรน การดำเนินการควรมีการยืดหยุ่นตามสถานการณ์และเวลา
8. ปิดความต่อเนื่อง การจะสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนนั้น ย่อมต้องอาศัยเวลาในการดำเนินงานที่ต่อเนื่องกัน และจำเป็นต้องมีตลอดไป
9. ปิดการควบคุมเนื้อหา การสร้างความสัมพันธ์จะต้องครอบคลุมลักษณะงานและขอบข่ายของโรงเรียน ในทุก ๆ ด้านอย่างเพียงพอ มิใช่มุ่งในด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ
10. ปิดความเรียบง่าย การนำเสนอของโรงเรียนต่อชุมชนไม่ว่าจะเป็นด้านใด ควรคำนึงถึงความเรียบง่าย สื่อสัมพันธ์กันเข้าใจ
11. ปิดการสร้างสรรค์ เป็นหลักที่โรงเรียนต้องมุ่งที่จะกระทำเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

12. ความสามารถในการปรับตัว การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ต้องปรับตัวให้พร้อมกับสภาพของท้องถิ่นในแต่ละโอกาส และแต่ละสภาพปัญหา

สำหรับ วิไลวรรณ วิทย์โรจน์ (2525 : 14 - 16) ได้เสนอวิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

ก. การนำโรงเรียนออกสู่ชุมชน อาจใช้วิธีดังนี้

1. เสนอรายงานให้ประชาชนทราบเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน
2. สร้างความเชื่อถือและความมั่นใจ ตลอดจนความนิยมในโรงเรียน ให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชน
3. ส่งเสริมให้ประชาชน มีความเข้าใจในความสำคัญของการศึกษา และให้ประชาชนเกิดความรู้สึกว่า เป็นหน้าที่ของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย ที่ทุกคนจะต้องให้ความสนใจและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
4. เสริมสร้างให้ครูกับผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กันใกล้ชิดยิ่งขึ้น เพื่อผลดีต่อการเรียนการสอน สนับสนุนให้ครูออกไปเยี่ยมเยียนผู้บริหารด้วยตนเอง
5. พานักเรียนออกไปศึกษานอกสถานที่ เช่น ไปพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ไปชมการทำไร่ทำนา ทำสวนไม้ดอก ชมโรงงานในท้องถิ่น การเลี้ยงสัตว์ต่าง ๆ ของประชาชนในท้องถิ่น
6. สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างบ้าน โรงเรียนและชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ โดยมีโรงเรียนเป็นศูนย์ประชาคม ศูนย์การศึกษาและวัฒนธรรม
7. ประเมินความต้องการของผู้ปกครองและประชาชนในท้องถิ่น เกี่ยวกับการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนมีโอกาสนองตอบความต้องการอันแท้จริงของประชาชน
8. แก้ไขบิดเบือนคล้อยตามข้อเท็จจริง และสิ่งที่ทำให้ประชาชนเข้าใจผิด ๆ ช่วยให้ประชาชนมองโรงเรียนในแง่ดี มีความเข้าใจและเห็นใจโรงเรียน มองครูและนักเรียนด้วยความเชื่อถือและนิยมยกย่อง
9. นำลูกเสือ ยุวกาชาด ออกไปบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชน เช่น การพัฒนาวัด การตัดต้นไม้ที่ขึ้นเกะกะบนถนนสาธารณะ ทางเข้าโรงเรียน ฯลฯ เป็นต้น

10. นำนักเรียนออกไปสำรวจชุมชน ที่โรงเรียนตั้งอยู่ เพื่อจะได้ทราบปัญหาความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง หากเป็นปัญหาใหญ่ก็ควรเสนอผู้รับผิดชอบระดับสูงต่อไป

ข. การนำชุมชนมาสู่โรงเรียน

โรงเรียนควรรวบรวมแหล่งวิชาในชุมชนให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและปรับปรุงโรงเรียน ซึ่งครูอาจใช้แหล่งวิชาการต่าง ๆ ดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญ หรือ ช่างของในอาชีพเฉพาะอย่างมาให้ความรู้ และแนะนำนักเรียน เช่น ช่างไฟฟ้า อาจเชิญมาให้ความรู้เรื่องประโยชน์ และอันตรายที่เกิดจากไฟฟ้า
2. ผู้ปกครองนักเรียน อาจให้ความช่วยเหลือในการเป็นวิทยากรในบางเรื่อง
3. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อาจให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประชุม สภาร่างกฎหมาย หรือประสบการณ์ด้านอื่น ๆ
4. โรงงานอุตสาหกรรม เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานการผลิต
5. ตำรวจ ชำระราชการ ให้ความรู้ด้านการจราจร การปกครองและอื่น ๆ
6. คณะกรรมการสภาพมลหรือท้องถิ่น อาจให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงาน

ในท้องถิ่น

7. ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น พืช สัตว์ป่า ดิน หิน แม่น้ำ และแร่ธาตุ
8. ทรัพยากรที่มนุษย์ประดิษฐ์ตกแต่ง เช่น บ้านเรือน อาคาร สนามบิน

สถานับเพลิง

9. แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและทันตแพทย์ เพื่อมาให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย

ส่วนวิธีการอื่น ๆ ในการนำชุมชนมาสู่โรงเรียน นอกเหนือจากแหล่งวิชาในชุมชน มีดังนี้

1. จัดงานประจำปี และเชิญผู้ปกครองและประชาชนมาร่วม
2. จัดนิทรรศการแสดงผลงานของโรงเรียน หรือทำพิธีเปิดอาคารเรียนหลังใหม่
3. จัดการแสดงละคร หรือการแข่งขันกีฬา

4. จัดตั้งสมาคมผู้ปกครองและครู
5. จัดตั้งคณะกรรมการประชาชน เพื่อทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของโรงเรียน
6. จัดตั้งสมาคมศิษย์เก่า สมาคมเกี่ยวกับการศึกษา สมาคมเกี่ยวกับครู และสมาคมเกี่ยวกับกิจกรรมพักผ่อนหย่อนใจต่าง ๆ สำหรับประชาชน
7. จัดตั้งสมาคมต่าง ๆ ของชุมชน ขึ้นตามความเหมาะสม โดยให้โรงเรียนเป็นที่ตั้งของสมาคม
8. จัดโปรแกรมต่าง ๆ ของโรงเรียนทั้งในด้านการศึกษา อาชีพ และการพักผ่อน โดยให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมรับประโยชน์โดยตรงบ้างตามสมควร
9. เชิญประชาชนที่มีความสนใจในการศึกษา เป็นกรรมการศึกษา กรรมการโรงเรียน ยนต์ ชุ่มจิต (2528 : 32) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อชุมชนไว้ดังนี้
 1. การให้การต้อนรับผู้มาติดต่อเยี่ยมเยียนโรงเรียน ด้วยวิธีการ รักษาเกียรติยศ ยศ ให้สภาพเรียบร้อย แนะนำบุคลากรในโรงเรียนให้ช่วยกันเอาใจใส่ผู้มาเยี่ยมเยียน จัดหาประชาสัมพันธ์โรงเรียนที่มีคุณภาพและคุณสมบัติเหมาะสม จัดสถานที่ ห้องพัก ห้องรับแขกให้ น่าดูและน่าพักผ่อน
 2. ให้บริการในการติดต่อสื่อสาร เช่น จัดบริการด้านโทรศัพท์กับผู้มาติดต่อ (ถ้ามี) โดย แจกหมายเลขโทรศัพท์ทำให้ชุมชนได้รู้กันอย่างทั่วถึง จัดบริการรับ-ตอบจดหมายแก่ผู้มาติดต่อ อย่างรวดเร็ว
 3. รับข้อเสนอและข้อร้องเรียน เช่น บางครั้งประชาชนอาจมีข้อเสนอ หรือปัญหา จัดแย้งบางประการและแจ้งมาทางโรงเรียน ผู้บริหารจะต้องรับเรื่องราวนั้น ๆ ไว้พิจารณา อย่างรอบครอบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำงานหรือแก้ไขข้อบกพร่องต่อไป
 4. การมีส่วนร่วมในความเป็นอยู่ของชุมชน เช่น ทักทายปราศรัยเมื่อพบปะกันตามถนนหนทาง ศึกษาชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้เข้าใจ เข้าร่วมในกิจกรรมของชุมชนเมื่อมีโอกาส พยายามใช้ทรัพยากรของชุมชนเพื่อเป็นประโยชน์ทางการศึกษาให้มากที่สุด

5. การสร้างความสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคลากรในโรงเรียน กล่าวคือ การทำให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันได้ จะช่วยให้เกิดการบริหารงานต่าง ๆ ดำเนินไปอย่างสะดวกรวดเร็ว บังเกิดผลดี หากทางโรงเรียนสามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนได้ดี มีคุณภาพ ผลที่ตามมาคือ ประชาชนจะเกิดความเลื่อมใส ศรัทธาในโรงเรียนมากยิ่งขึ้น

6. การสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างศิษย์เก่ากับศิษย์ปัจจุบัน กล่าวคือ ถ้าความสัมพันธ์ระหว่างศิษย์เก่ากับศิษย์ปัจจุบันเป็นไปได้ดี จะช่วยเผยแพร่ชื่อเสียงและสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนได้อย่างมาก

สุวัฒน์ มุทเมธา (2524 : 26) ได้กล่าวถึงบทบาทของครู-อาจารย์ ที่มีต่อชุมชนไว้ ดังนี้

1. ศึกษาทำความเข้าใจชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชน ว่าเป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนมากที่สุด เพื่อชีวิตที่ดีของนักเรียนและชุมชน
2. สร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน ประชาสัมพันธ์กิจการและการดำเนินงานของโรงเรียนแก่ชุมชน
3. ทำตนเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน ประพฤติตนเป็นแบบอย่างของพลเมืองที่ดี ตามวิถีทางประชาธิปไตย มีจริยธรรมและวัฒนธรรมเป็นที่เชื่อถือของชุมชน
4. ร่วมมือกับชุมชนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อความเจริญก้าวหน้าของชุมชน เป็นผู้หรือกระตุ้นให้ชุมชนประสานสามัคคีกัน ร่วมมือกัน ำให้กระทำประโยชน์เพื่อความก้าวหน้าของชุมชน
5. นำโรงเรียนเข้าสู่ชุมชน ให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจชุมชนของตนดีขึ้น มีจิตสำนึกและผูกพันกับชุมชนของตน มีเจตนามุ่งมั่นที่จะทำประโยชน์ให้เกิดความก้าวหน้าแก่ชุมชน
6. นำชุมชนเข้าสู่โรงเรียน ำให้ชุมชนเข้าใจโรงเรียน ชมผลงานของโรงเรียน ชมกิจกรรมและการเรียนการสอนของโรงเรียน
7. ำให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน บริการช่วยเหลือโรงเรียนตามความสามารถที่จะทำได้ เช่น เชิญมาเป็นวิทยากร เป็นผู้ช่วยเหลือควบคุมดูแลนักเรียน เชิญมาเป็นที่ปรึกษาในการจัดกิจกรรมและปรับปรุงหลักสูตร เป็นต้น

8. ใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ภายในชุมชนให้เป็นประโยชน์ในการศึกษาแก่ชุมชน ทรัพยากรต่าง ๆ มากมายเหล่านี้มีค่าต่อชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน บางอย่างเป็นสิ่งเจิดจ้า ชูตาและสร้างความภาคภูมิใจให้แก่คนในชุมชนนั้น โรงเรียนต้องใช้ทรัพยากรเหล่านั้นให้เป็นประโยชน์

9. ให้การศึกษาแก่ชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีความเป็นอยู่ดีขึ้นในทุก ๆ ด้าน การให้การศึกษาแก่ชุมชน บางครั้งครูไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ให้การอบรมสั่งสอน หรือแนะนำเอง ครูอาจทำหน้าที่เป็นเพียงคนกลางในการจัดหาวิทยากร จัดหาติดต่อแหล่งวิทยากร อุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนในชุมชนนั้น ๆ ได้ศึกษาเพิ่มเติม ปรับปรุงอาชีพ และวิถีชีวิตของตนให้ดีขึ้น

10. ปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนให้สัมพันธ์สอดคล้องกับความเป็นอยู่ และความต้องการของชุมชน ในอันที่จะยกระดับความเป็นอยู่ของชุมชนให้สูงขึ้น และเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

กิตติมา ปรีดีติลล (2529 : 72) ได้กล่าวถึงปัญหาอุปสรรคในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ดังนี้

1. ปัญหาที่เกิดจากโรงเรียน ได้แก่

1.1 ระเบียบข้อบังคับของทางราชการบางประการเป็นอุปสรรคต่อการสนองความต้องการของชุมชน

1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีน้อยกว่าที่ควร ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากครูไม่มีโอกาสได้ไปคลุกคลีกับชุมชน โรงเรียนไม่เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและใช้ทรัพยากรของโรงเรียน และโรงเรียน ขาดวัสดุ อุปกรณ์ ที่จะให้บริการแก่ชุมชน

1.3 ประชาชนในชุมชนขาดความศรัทธาในตัวครูและผู้บริหาร เพราะครูและผู้บริหารวางตัวไม่เหมาะสม ใช้เวลาในราชการไปศึกษาต่อภาคค่ำขาดความเอาใจใส่ต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ

1.4 โรงเรียนขาดแหล่งทรัพยากรในท้องถิ่น เนื่องจากตั้งอยู่ในที่ห่างไกล ขาดบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ โรงเรียนขาดปัจจัยที่จะเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อชุมชน และไม่รู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่

2. ปัญหาที่เกิดจากชุมชน ได้แก่

2.1 ประชาชนในชุมชนส่วนมากไม่เห็นคุณค่าของการศึกษาเนื่องจากประชาชนในชุมชนได้รับการศึกษาต่ำ ฐานะทางเศรษฐกิจของสังคมอยู่ในระดับต่ำ ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

2.2 ชุมชนเข้าใจว่างานพัฒนาโรงเรียนเป็นหน้าที่ของรัฐเท่านั้น

2.3 สิ่งแวดล้อมของชุมชนรอบโรงเรียนเสื่อมโทรม บางแห่งเป็นแหล่งมั่วสุม อบายมุข มีโจรผู้ร้ายชุกชุมและมีปัญหาสืบเนื่องมาจากสถานการณ์ทางการเมือง

2.4 ผู้บริหารระดับท้องถิ่น ขาดการสนับสนุนในเรื่องของการศึกษาเท่าที่ควร เป็นเหตุให้ไม่เข้าใจและมองเห็นคุณค่าของการศึกษาน้อยไป ขาดการประชาสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารระดับท้องถิ่นและโรงเรียน

2.5 ความแตกต่างกันทางภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชน กลุ่มน้อยประจำถิ่น เช่น ชาวนา และชนกลุ่มน้อยที่อพยพเข้ามา

สรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เป็นสิ่งที่กรมสามัญศึกษากำหนดไว้เป็นนโยบายว่า โรงเรียนต้องไม่แปลกแยกจากชุมชน โรงเรียนต้องสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นแก่ชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนจะเห็นได้ว่า โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนนั้น เพราะได้รับความร่วมมือจากชุมชน ในด้านวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ทุนการศึกษา และเงินสวัสดิการต่าง ๆ ฯลฯ ขณะเดียวกันโรงเรียนต้องให้บริการแก่ชุมชนด้วย เช่น การจัดอบรมส่งเสริมวิชาชีพต่าง ๆ การบริการด้านอาคาร-สถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ

บทบาทและความสัมพันธ์ของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียน

การพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบันกำลังได้รับการปรับปรุงเป็นอย่างมาก ทั้งทางด้านหลักสูตร วิธีสอน อุปกรณ์การสอน แบบเรียน รวมถึงคุณภาพของครูที่ได้รับการปรับปรุงส่งเสริมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญคือ ความต้องการให้เด็กได้รับการศึกษาโดยสมบูรณ์ แต่เป็นที่ทราบกันดีในวงการศึกษาว่า องค์ประกอบ

ของการเรียนการสอนที่จะทำให้เด็กได้รับการศึกษาสมบูรณ์มีอิทธิพลมาจากหลายด้านด้วยกัน เช่น สภาพแวดล้อมของชุมชน สิ่งแวดล้อมภายในบ้าน กลุ่มเพื่อน ผู้ปกครอง ฯลฯ เป็นต้น การปรับปรุงและการพัฒนาการศึกษาจึงไม่อาจจะเลยกับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ รวมทั้งบุคคลที่มีส่วนใกล้ชิดกับเด็ก เมื่อเด็กอยู่ที่บ้านจะมีบิดามารดาหรือผู้ปกครองเป็นฝ่ายสนับสนุนช่วยเหลือทั้งทางด้านการศึกษา การสั่งสอนอบรม จึงเห็นได้ว่าบทบาทของบิดามารดาหรือผู้ปกครองมีความสำคัญยิ่งต่อการศึกษาของเด็ก (สุภรณ์ ศรีพหล และกล้า ทองขาว. 2526 : 333) เป็นที่ยอมรับกันว่าโรงเรียนจะได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนเป็นอันดี เมื่อโรงเรียนสามารถสร้างความพึงพอใจแก่นักเรียน

กิจกรรมที่ควรดำเนินการในด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง คือ (นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. 2534 : 32)

1. ครูออกเยี่ยมเยียนผู้ปกครองเมื่อมีโอกาส
2. รายงานความก้าวหน้าทางการศึกษาของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ
3. เชิญผู้ปกครองมาเยี่ยมเยียนโรงเรียนในโอกาสที่มีกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนและโรงเรียน
4. จัดการประชุมผู้ปกครองในโอกาสอันควรเป็นครั้งคราว
5. ส่งข่าวสาร จัดหมายข่าว แจ้งความเคลื่อนไหวก้าวหน้าหรือเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนให้ทราบ
6. จัดนิทรรศการผลงานของนักเรียนและเชิญผู้ปกครองมาเยี่ยมชม
7. เชิญผู้ปกครองที่มีความเชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่เด็ก
8. เชิญผู้ปกครองมาเยี่ยมเยียนกิจกรรมพิเศษของโรงเรียน เช่น กีฬา ละคร หรือดนตรี
9. จัดให้มีวัน "คุยกับครู" โดยเชิญผู้ปกครองมาสนทนากับครูประจำชั้นอย่างน้อยเทอมละครั้ง
10. ผลักดันให้เกิดสมาคมผู้ปกครองและครู

สำหรับ ฮาคาเนน (Hakanen. 1975 : 6004-A) ได้สำรวจความคิดเห็นของผู้ปกครองและกลุ่มนักวิชาการเกี่ยวกับการสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ปกครองยังขาดความรู้ที่เพียงพอ เกี่ยวกับความเป็นไปของโรงเรียน
2. การขาดข้อมูลข่าวสารการติดต่อภายในชุมชน ทำให้ผู้ปกครองขาดความสัมพันธ์กันภายในชุมชน

3. เครื่องมือที่ใช้ติดต่อไม่เพียงพอ มีข้อเสนอให้มีการจ้างนายบាយ การติดต่อระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จุดมุ่งหมาย ความรับผิดชอบรายละเอียดเกี่ยวกับการเงิน เวลา และความจำเป็นด้านอื่น ๆ ของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ

ซึ่งสอดคล้องกับ ทองขาว โคตรโยธา (2521 : 153) พบว่า โรงเรียนไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจากชุมชนมากเท่าที่ควร เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่า โรงเรียนเป็นของรัฐซึ่งมีเงินงบประมาณอุดหนุน จึงไม่เห็นว่าหน้าที่ของประชาชนที่จะต้องให้ความช่วยเหลือประชาชนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจความมุ่งหมายของหลักสูตร และมักไม่พอใจให้บุตรหลานเรียนต่อถ้าโรงเรียนสอนวิชาดีพามาก เพราะคิดว่าโรงเรียนให้ความรู้ทางวิชาการน้อยไป ยังคงยึดค่านิยมทางการศึกษาเก่า ๆ อยู่

โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จและมีชื่อเสียงส่วนมากจะได้รับความร่วมมือจากชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ปกครองนักเรียน ศิษย์เก่า กรรมการการศึกษา ฯลฯ เพราะบุคคลเหล่านี้ มีความรู้สึกเป็นเจ้าของเพราะมีส่วนมากในการจัดการศึกษาของโรงเรียน และให้ความช่วยเหลือโรงเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น วัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษา ทุนการศึกษา เป็นต้น

นอกจากนี้ พันส หันนาคินทร์ (2524 : 303-304) ได้กล่าวว่า

ตัวแทนที่จะทำให้โครงการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนได้ผลดีก็คือครู ผู้ปกครอง ตัวแทนนักเรียน สมาคมครูกับผู้ปกครองเป็นองค์การที่จะทำให้บุคคลทั้งสามประเภทได้มาพบปะติดต่อสื่อสารกัน ก่อให้เกิดความเข้าใจอันดี และความร่วมมือซึ่งกันและกัน จึงนับได้ว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่ายิ่งในการดำเนินงานด้านประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน ดังนี้

สมาคมครูกับผู้ปกครอง (Parents-Teacher Association)

จุดประสงค์ของสมาคมครูกับผู้ปกครอง

อาจกล่าวได้ว่าจุดหมายของสมาคมครูกับผู้ปกครอง มีอยู่ดังนี้ คือ

1. เพื่อส่งเสริมสวัสดิภาพของนักเรียนและเด็กทั่วไปในบ้าน โรงเรียน และชุมชน นั้น ๆ
2. เพื่อปรับปรุงมาตรฐานความเป็นอยู่ภายในบ้านของเด็กและนักเรียน
3. เพื่อช่วยส่งเสริมให้มีการคุ้มครองเด็กและผู้เยาว์โดยการรณรงค์มาตรการต่าง ๆ เช่น ารูปของกฎหมายหรือความร่วมมือจากฝ่ายบ้านเมือง
4. เพื่อช่วยเหลือให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างบ้านกับโรงเรียน ช่วยเหลือให้เกิดความร่วมมืออย่างใกล้ชิดในอันที่จะให้การศึกษานับตั้งแต่เด็ก
5. เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างครู นักการศึกษา และสาธารณชน ในอันที่จะช่วยเหลือเด็กและนักเรียนให้ได้ประโยชน์อย่างสูงสุดจากการศึกษาที่โรงเรียนจัดให้ ทั้ง ทางกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ

เราจะเห็นได้ว่า สมาคมครูกับผู้ปกครองนั้น นอกจากจะช่วยก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างครูกับผู้ปกครองแล้ว ความสัมพันธ์กันเป็นส่วนตัวระหว่างครูกับผู้ปกครองยังจะช่วยให้ครูได้รู้จักพื้นฐานของนักเรียน เจตนารมณ์ในส่วนที่เกี่ยวกับตัวนักเรียนของพ่อแม่ เช่น พ่อแม่ต้องการจะให้ลูกเรียนต่อมหาวิทยาลัยหรือไม่ สิ่งเหล่านี้จะทำให้ครูสามารถให้การอบรมสั่งสอนแก่นักเรียนเป็นรายบุคคลได้ตรงตามความต้องการยิ่งขึ้น ในส่วนตัวของผู้ปกครองก็จะได้เข้าใจการจัดการให้การศึกษาแก่ลูกหลานของตนเอง เข้าใจอุปสรรคและปัญหาในการให้การศึกษา และดังนั้นก็พร้อมที่จะให้ความร่วมมือกับโรงเรียนอย่างเต็มที่

อย่างไรก็ตาม มีข้อน่าสังเกตอยู่ว่า ในโรงเรียนใดที่ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการดำเนินงานของสมาคมครูกับผู้ปกครองแล้ว ก็มักจะอดไม่ได้ที่ผู้ปกครองจะเข้าไปยุ่งในการดำเนินกิจการภายในโรงเรียน เช่น ตำหนิวิธีการดำเนินการสอนของครูบางคน ตำหนิการดำเนินการบริหารโดยทั่วไป ดังนี้ เป็นต้น การกระทำเช่นนี้เป็นการกระทำนอกขอบเขตของผู้ปกครองในฐานะสมาชิกของสมาคมนั้น และมักจะนำไปสู่ความแตกร้างและความเข้าใจผิดระหว่าง

โรงเรียนกับผู้ปกครองในภายหลัง จึงเป็นหน้าที่ของครูใหญ่ที่จะต้องชี้แจงหรือวางมาตรการที่กำหนดขอบเขตการดำเนินงานของสมาคมครูกับผู้ปกครองให้เป็นที่ยอมรับโดยแจ่มแจ้งทั้งครูและผู้ปกครอง

สมาคมนักเรียนเก่า(Alumni Association)เป็นส่วนช่วยอย่างมาก โดยเฉพาะในสังคมที่ไม่กว้างจนเกินไป เช่นในต่างจังหวัด ทั้งนี้ เพราะลักษณะของสังคมไม่กว้างเกินไป และมักจะพบว่า ครูส่วนมากที่จบการศึกษาชั้นมัธยมในจังหวัดนั้นก็มักจะเป็นศิษย์เก่าของโรงเรียน เช่นโรงเรียนประจำจังหวัด สมาคมนักเรียนเก่าจะช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้แก่โรงเรียนได้ ไม่น้อยไปกว่าสมาคมครูกับผู้ปกครอง เช่นในด้านความประพฤตินักเรียนเก่าก็พยายามรักษาชื่อเสียงของโรงเรียนเก่าของตนไว้ ไม่ยอมให้นักเรียนปัจจุบันกระทำการอันใดที่เป็นที่เสื่อมเสียชื่อเสียงของโรงเรียน ในด้านการเงิน เรามักจะพบเสมอว่า โดยระเบียบราชการโรงเรียนไม่สามารถจะจัดหาบางสิ่งบางอย่าง เช่น การหาเงินเข้าโรงเรียน แต่สมาคมนักเรียนเก่าอยู่ในฐานะที่จะทำได้เพราะไม่ได้เป็นหน่วยราชการเช่นโรงเรียน

นอกจากนี้ครูเป็นผู้ดำเนินกิจการของโรงเรียนให้ดำเนินไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ ความเป็นไปของโรงเรียนและคุณภาพในการให้การศึกษาย่อมจะเป็นไปตามความสามารถและคุณสมบัติของครูในโรงเรียนเป็นรายตัว ความนับถือของประชาชนในท้องถิ่นที่มีต่อครูย่อมจะเป็นการวางมาตรฐาน ความประพฤติดังกล่าวครูอยู่มาก ในประเทศของเรา ชาวบ้านนับถือว่าครูเป็นผู้ที่ทรงไว้ซึ่งคุณธรรมอย่างสูง เป็นตัวอย่างในทางที่ดีต่อศิษย์ ครูเป็นผู้ที่ควรแก่การเคารพของบุคคลตลอดทั่วไพบ่อยเป็นเช่นนี้ก็หมายความว่าประชาชนได้กำหนดมาตรฐานความประพฤติของครูไว้แล้วโดยปริยายว่าครูในอุดมคติของประชาชนนั้นเป็นอย่างไร

โดยเหตุนี้ เราจะเห็นได้ว่า ชื่อเสียงของโรงเรียนตลอดจนความเชื่อถือของผู้ปกครองจะให้แก่โรงเรียนนั้น ครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งจะทำให้มีขึ้น ถ้าครูประพฤติตัวไม่ดีก็ยากที่จะให้ผู้ปกครองเชื่อถือโรงเรียนได้ วิธีปฏิบัติตัวครูเพื่อให้ผู้ปกครองและประชาชนในท้องถิ่นเกิดความเชื่อถือในตัวครู มีดังนี้คือ

1. พยายามรู้จักผู้ปกครอง พยายามสร้างความสนิทสนมให้เกิดขึ้น
2. ต้องรู้จักนักเรียนให้ดีพอ และพอที่จะพูดดีมาให้ผู้ปกครองฟังโดยถูกต้อง แต่เป็นธรรมดาที่ผู้ปกครองย่อมอยากจะได้ฟังคำชมมากกว่าคำติ ดังนั้น การให้คำชมโดยมีความหมายเป็นการตักเตือนให้ทำดีขึ้น ย่อมจะทำให้ผลดีอย่างอื่นในการสร้างความศรัทธาให้เกิดขึ้นแก่ตัวครู
3. อย่าดูหมิ่นหรือเหยียดหยามนักเรียนคนใด ไม่ว่าจะด้วยคำพูดหรือการกระทำก็ตาม
4. ให้ความยุติธรรมแก่นักเรียนทุกคน ให้ความสนิทสนมและความรักฉันครูกับศิษย์แก่นักเรียนโดยไม่เลือกหน้า
5. ถ้าครูพิจารณาเห็นแนวโน้มว่าจะมีเรื่องร้ายแรงเกิดขึ้นแก่ตัวนักเรียน ครูจะต้องแจ้งให้ผู้ปกครองทราบไว้ก่อนให้มากที่สุดเท่าที่กระทำได้
6. ถ้าจะต้องมีการใช้จ่ายเงิน เช่น ซื้อสมุด ฯลฯ จะต้องบอกให้ผู้ปกครองทราบล่วงหน้าพอควรเพื่อผู้ปกครองจะได้เตรียมตัวได้ทัน การบอกล่วงหน้าโดยฉับพลันนั้น ทำให้ผู้ปกครองตกอยู่ในภาวะไม่สบายใจ เพราะผู้ปกครองไม่อยู่ในฐานะที่จะจัดหาสิ่งต่าง ๆ ตามความต้องการของครูได้โดยฉับพลันเสมอไป
7. พยายามป้องกัน รักษา และช่วยเหลือนักเรียนอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียน ถ้านักเรียนหกล้มมีผลถลอก บางทีผู้ปกครองจะโกรธมากหากไม่เห็นรอยทิงเจอร์หรือยาแดงที่แผลนั้น เพราะเป็นการแสดงว่าครูไม่เอาใจใส่ในลูกหลานของเขา
8. พยายามดูแลเอาใจใส่ผลการเรียนของนักเรียนให้ก้าวหน้าไปเท่าที่ควร หากพบข้อบกพร่องในตัวนักเรียนที่อาจจะเป็นอุปสรรคแก่การเรียน เช่น สายตาสั้น จะต้องรีบแจ้งให้ผู้ปกครองทราบทันที
9. การให้การบ้านต้องดูให้เหมาะสม อย่าให้มากเกินไปจนผู้ปกครองรู้สึกว่าเป็นการบั่นทอนสุขภาพของนักเรียน อย่าให้บ่อยเกินไป หรือไม่ให้เลย จนผู้ปกครองคิดว่าโรงเรียนไม่เอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียนเท่าที่ควร
10. พยายามหาทางส่งเสริมให้นักเรียนให้มาโรงเรียนด้วยประการต่าง ๆ เด็กที่ได้รับการความสำเร็จในการเรียนหรือเห็นโรงเรียนเป็นที่สนุกสนาน ย่อมไม่อยากจะขาดโรงเรียน

11. เมื่อมีแขกมาเยี่ยมโรงเรียน ครูต้องให้การต้อนรับด้วยความสุภาพ และด้วยความเต็มใจโรงเรียนควรถือเป็นหลักปฏิบัติว่าครูทุกคนจะต้องพยายามช่วยเหลือผู้ปกครอง หรือแขกที่มาติดต่อ หรือมาเยี่ยมโรงเรียน

12. ครูต้องพยายามอย่างยิ่งที่จะไม่ก่อให้เกิดหนี้สินขึ้นด้วยความทุจริต หรือประพฤติดนินาบนทางเสื่อมเสียชื่อเสียงทั้งด้านส่วนตัว เช่น ประพฤติผิดศีลธรรม และทั้งด้านอาชีพ เช่น สอนนักเรียนไปอย่างผิด ๆ ตรวจงานผิด เป็นต้น

สรุปได้ว่า ผู้ปกครองนักเรียนเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดที่สุดกับตัวนักเรียน การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการบริหารโรงเรียน เพราะโรงเรียนต้องสื่อสารและประสานงานกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ ยังมีองค์กรและคณะบุคคลที่มีบทบาท และสามารถประชาสัมพันธ์งานโรงเรียนได้ดี ทาให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ ได้แก่ สมาคมศิษย์เก่า สมาคมครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการการศึกษาของโรงเรียน เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียน มีผู้วิจัยไว้หลายเรื่อง พอสรุปได้ดังนี้

วิระชาติ สวนไพรินทร์ และเทพประสิทธิ์ กุลธวัชวิชัย (2530 : 79 - 85) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อคุณภาพของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยฝ่ายมัธยม ได้สอบถามผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับการบริหารงานของโรงเรียน ใน 6 ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านบุคลากร ด้านกิจการนักเรียน ด้านการจัดบริการต่าง ๆ ด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง สรุปได้ว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่ของนักเรียนทั้งสองระดับชั้น ได้แก่บุตร ธิดา เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) เนื่องจากมีความเชื่อว่าจัดการศึกษาได้มาตรฐาน รองลงมาคือ มีสิทธิตาม

โครงการสวัสดิการ และสะดวกแก่การรับ-ส่ง นอกจากนี้ผู้ปกครองส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรม หรือพบครูที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นเป็นจำนวนหลายครั้ง ติดตามการเรียนรู้และดูความประพฤติของ นักเรียนเป็นประจำ ผู้ปกครองมีความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารงานของโรงเรียนทุกด้านอยู่ในระดับมากทุกเรื่องเมื่อเปรียบเทียบระหว่างความคาดหวัง และความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการปฏิบัติจริงของโรงเรียน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในทุกเรื่อง ของงานทุกด้าน และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า โรงเรียนได้ปฏิบัติจริงสูงกว่าความคาดหวัง ของผู้ปกครอง

ศิริยา สุขพานิช (2532 : 131-135) ทาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้ปกครอง ต่อโรงเรียนและการศึกษาของบุตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขต อาเภอเมือง จัหวัดนครปฐม พบว่าความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อโรงเรียนและการศึกษา ของบุตรในด้านการปกครองนักเรียน ด้านการเรียนการสอน และด้านการบริการของโรงเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ความแตกต่างในความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อ โรงเรียนและการศึกษามูลตรมีความสัมพันธ์กับอาชีพและระดับการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน, ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการจะมีความคิดเห็น หรือเห็นด้วยอย่างแข็งแรงหรือเอาใจใส่ดูแล ห่วงใยการดำเนินงานของโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพเอกชนและอาชีพอิสระ

อภิชัย ฤลลข (2536 : 98 - 101) ได้ทาการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน มัธยมศึกษา ในด้านหลักสูตร วิธีการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน การบริการทาง วิชาการ ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และ อาคารอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ไม่แตกต่างกันโดยผู้ปกครองทุกระดับการศึกษาและ อาชีพต่าง ๆ มีความเข้าใจเรื่องการจัดการศึกษา ความสนใจในความเป็นไปในการจัด การเรียนการสอนและความคาดหวังที่มีต่อการเรียนการสอนทุกด้านเหมือน ๆ กัน แต่ความ ตื่นตัวของประชาชนในเรื่องการศึกษาในทศวรรษที่ผ่านมาขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เมื่อมี การณรงค์เรื่องการศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาอย่างกว้างขวาง ประกอบกับ

การขยายตัวทางเศรษฐกิจและแรงงานที่สังคมต้องการ ทำให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการศึกษาและปรารถนาจะให้บุตรหลานของตนได้รับการศึกษาที่ดี ไม่ว่าสภาพแวดล้อมของสังคมอยู่ในระดับใดก็ตาม

กุศักดิ์ สารกิตติพันธ์ (2538 : 94-103) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพอใจของผู้ปกครองนักเรียน คิษย์เก่า และครู ที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนกรุงเทพมหานครคริสเตียนวิทยาลัยพบว่า ผู้ปกครองนักเรียน คิษย์เก่า และครู มีความพอใจต่อการบริหารงานของโรงเรียนในด้านวิชาการ ด้านครูผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียน ด้านพฤติกรรมนักเรียน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพต่างกัน ที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนโดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน ความพอใจของคิษย์เก่าที่จบการศึกษาระหว่างปีการศึกษา 2521 - 2528 กับคิษย์เก่าที่จบระหว่างปีการศึกษา 2529 - 2536 ที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียน โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความพอใจของครูที่ปฏิบัติหน้าที่บริหาร และสอนกับครูที่ทำหน้าที่สอนอย่างเดียวที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียน โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยในต่างประเทศ

ซอร์เบลโล (Sorbelllo. 1978 : 598-A) ได้ทำการวิจัยเรื่องบทบาทของผู้ปกครองนักเรียนในด้านความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนในบทบาทที่เป็นจริงและคาดหวังตามทัศนะของครูประถมศึกษา ครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา และผู้ปกครองนักเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนประถมศึกษา โดยศึกษาด้านความสัมพันธ์ต่าง ๆ ดังนี้

1. การบริหารทั่วไป
2. นักเรียน
3. หลักสูตร
4. อาคารสถานที่ อุปกรณ์อำนวยความสะดวก

5. การประชาสัมพันธ์

พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มมีความเห็นว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความเกี่ยวข้องกับโรงเรียนในระดับน้อย มีแนวคิดของทุกกลุ่มเสนอให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเรียน การจัดหลักสูตร การประเมินครู ระเบียบวินัยของโรงเรียน นอกจากนี้ยังเสนอให้บุคคลทุกฝ่ายไม่เฉพาะผู้ปกครองให้มีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมายของโรงเรียน คณะครู และครูใหญ่ มีความเห็นว่าผู้ปกครองไม่ควรเกี่ยวข้องกับทางโรงเรียน ในส่วนที่ผู้ปกครองยังไม่มีความรู้พอและไม่แน่ใจ ในกลุ่มที่ไม่ใช่ผู้ปกครอง ไม่เห็นด้วยที่ผู้ปกครองจะกระตือรือร้นและรับผิดชอบน้อย

คัลลาร์ด (Callard. 1979 : 563-A) ได้ศึกษาผลของการเพิ่มความคาดหวังของบิดา มารดาต่อความสำเร็จทางการศึกษาของนักเรียน พบว่า ผู้บริหารที่มุ่งเพิ่มความสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน จะต้องสร้างความเข้าใจกับบิดามารดา และต้องยอมรับว่าความคาดหวังของบิดามารดาต่อความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน สัมพันธ์กับการเพิ่มแรงจูงใจและสัมฤทธิ์ของนักเรียน ซึ่งผู้ปกครองนักเรียนจะมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของนักเรียนอย่างยิ่ง

จากการศึกษาผลงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ พอสรุปได้ว่า ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนนั้น น่าจะแตกต่างกันตามสภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ และการศึกษาของแต่ละบุคคล ผู้วิจัยจึงได้ตั้งสมมติฐานในการวิจัยไว้ดังนี้

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพอใจในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ต่างกัน
2. ผู้ปกครองนักเรียนที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีความพอใจในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ต่างกัน

3 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีนักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นต่างกัน มีความพอใจ
ในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ปีการศึกษา 2539 จำนวน 10,963 คน โดยถือว่านักเรียนแต่ละคนมีผู้ปกครอง 1 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ปีการศึกษา 2539 จำนวน 400 คน โดยการใช้แบบสุ่มแบบระดับชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ระดับชั้นเป็นชั้น (Strata) มีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง , 372 คน แต่ในการท้าวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน

2.2 สุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) จากผู้ปกครองนักเรียน
แต่ละระดับชั้นในแต่ละโรงเรียนได้ผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 400 คน ดังตาราง 1

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

อำเภอที่ตั้ง	โรงเรียน	ประชากร กลุ่มตัวอย่าง			
		ผู้ปกครอง นักเรียน ม.ต้น	ผู้ปกครอง นักเรียน ม.ปลาย	ผู้ปกครอง นักเรียน ม.ต้น	ผู้ปกครอง นักเรียน ม.ปลาย
เมืองอ่างทอง	อ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม	1,368	778	50	28
	สตรีอ่างทอง	1,228	417	45	15
	จันทาหล่อพิทยาคม	139	-	5	-
วิเศษชัยชาญ	วิเศษชัยชาญ"ตันติวิทยานุกูมิ"	1,236	495	45	18
	วิเศษชัยชาญวิทยาคม	184	-	7	-
	ไผ่ขวางวิทยา	211	-	8	-
โพธิ์ทอง	โพธิ์ทองจินตามณี	875	332	32	12
	โพธิ์ทองพิทยาคม	127	-	5	-
แสวงหา	แสวงหาวิทยาคม	472	170	17	6
	รื้อหว้าวิทยาคม	340	30	12	2
ไชโย	ราชสถิตย์วิทยา	476	153	17	6
สามโก้	สามโก้วิทยาคม	436	132	16	5

ตาราง 1 (ต่อ)

อำเภอที่ตั้ง	โรงเรียน	ประชากร กลุ่มตัวอย่าง			
		ผู้ปกครอง นักเรียน ม.ต้น	ผู้ปกครอง นักเรียน ม.ปลาย	ผู้ปกครอง นักเรียน ม.ต้น	ผู้ปกครอง นักเรียน ม.ปลาย
ป่าเม็ก	ป่าเม็กชัยวิทยาคม	439	198	16	7
	บางเสด็จวิทยาคม	700	-	26	-
	รวม	8,231	2,705	301	99
		10,936	400		

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบสอบถาม
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 58 ข้อ ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ
ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านวิชาการ
2. ด้านปกครองนักเรียน

3. ด้านบริการ
4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียน
เกี่ยวกับ การบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง
ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ต่อไปนี้

1. ศึกษาทฤษฎี ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ศึกษา
แบบสอบถามของอภิชาติ กลุสา (2536 : ภาคผนวก) กุศิกดี สารกิตติพันธ์ (2538:ภาคผนวก)
และตัวแปรที่ต้องการวิจัยจากเอกสารงานวิจัยรวมทั้งแหล่งข้อมูลอื่น ๆ
2. นำข้อมูลที่ศึกษามาสร้างคานียามเชิงปฏิบัติการ เพื่อร่างข้อบังคับของ
แบบสอบถาม
3. นำร่างแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อตรวจสอบ
เนื้อหา และสำนวนภาษาที่ใช้แบบสอบถามและนำมาปรับปรุงแก้ไข
4. นำร่างแบบสอบถามไปตรวจวัดความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content
Validity) โดยคณะผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ผลปรากฏว่า คณะผู้เชี่ยวชาญได้ให้
คำแนะนำด้านการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายให้ตรงกับเนื้อหาที่กำหนดไว้
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับ
ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ที่ไม่ใช่งกลุ่ม
ตัวอย่างจำนวน 60 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธี
หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach.1971:161)
ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเป็น .96 และหาค่าอำนาจจำแนก (Discriminant)
โดยใช้ t-test ผลปรากฏว่าแบบสอบถามมีอำนาจจำแนกทุกข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนก
ตั้งแต่ 2.14-8.84

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทบทวนสื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึง ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดอ่างทอง เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการสำรวจข้อมูลของการวิจัย
2. การส่งแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือจากผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดอ่างทอง ไปให้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และขออนุญาตครู - อาจารย์ นำแบบสอบถามให้นักเรียนมอบให้ผู้ปกครองตอบแบบสอบถาม และรวบรวมส่งคืนผู้วิจัยภายใน 2 สัปดาห์
3. เมื่อครบกำหนดแล้ว ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมา 378 ฉบับ ผู้วิจัยได้ติดตามด้วยตนเองได้แบบสอบถามทั้งสิ้น 396 ฉบับ
4. ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไป จำนวน 400 ฉบับ ซึ่ง เท่ากับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ได้รับแบบสอบถามคืน 396 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99 ของแบบสอบถามทั้งหมด เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 390 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.5 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูล

- 1.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบฉบับที่สมบูรณ์ โดยจำแนกตามสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 1.2. นำแบบสอบถามซึ่งจำแนกตามข้อ 1.1 มาตรวจหาห้คะแนนเป็น รายข้อตามระดับความพอใจของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งกำหนดเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ความพอใจที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนระดับมากที่สุด 1 ให้ 5 คะแนน
 ความพอใจที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนระดับมาก 1 ให้ 4 คะแนน
 ความพอใจที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนระดับปานกลาง 1 ให้ 3 คะแนน
 ความพอใจที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนระดับน้อย 1 ให้ 2 คะแนน
 ความพอใจที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนระดับน้อยที่สุด 1 ให้ 1 คะแนน

1.3 นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม

SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences) เพื่อวิเคราะห์หาค่าสถิติตามจุดมุ่งหมาย และสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 หาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.2 ทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way-ANOVA) ในสมมติฐานข้อ 1 และ ข้อ 2 และใช้การทดสอบค่าที (t - test) ในสมมติฐานข้อ 3

2.3 การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยกับความพอใจกำหนดเกณฑ์คะแนนเฉลี่ย 5 ระดับ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2538 : 9) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49 หมายถึง ความพอใจในการบริหารงานของโรงเรียนในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึง ความพอใจในการบริหารงานของโรงเรียนในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายถึง ความพอใจในการบริหารงานของโรงเรียนในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายถึง ความพอใจในการบริหารงานของโรงเรียนในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายถึง ความพอใจในการบริหารงานของโรงเรียนในระดับมากที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)
 - 1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1971 : 171) และหาค่าอำนาจจำแนก (Discriminant) โดยใช้ t - test
3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน
 - 3.1 ใช้ One-Way-ANOVA สำหรับทดสอบสมมติฐานข้อ 1 และข้อ 2 และหากพบว่าค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบความแตกต่างโดยวิธีเชฟเฟ (Scheffe's Method)
 - 3.2 ใช้การทดสอบค่าที (t - test) สำหรับสมมติฐานข้อ 3

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูล การเสนอผล และแปลความหมายจากข้อมูล ผู้วิจัยจึงใช้สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
%	แทน ร้อยละ
$\bar{X}$	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
SD	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
df	แทน ชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน ค่าผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลในรูปแบบตาราง แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ปกครองนักเรียน

ตอนที่ 2 ศึกษาระดับความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงาน

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ในงาน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านปกครองนักเรียน ด้านบริการ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นเป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยรวมทุกด้าน

ตอนที่ 3

3.1 เปรียบเทียบความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง จําแนกเป็นรายด้าน

3.2 เปรียบเทียบความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่ประกอบอาชีพต่างกัน คือ อาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพเกษตรกร และอาชีพอิสระ ที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง จําแนกเป็นรายด้าน

3.3 เปรียบเทียบความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีนักเรียนในปกครองกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นแตกต่างกัน คือ มัธยมศึกษาตอนต้น กับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง จําแนกเป็นรายด้าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งแสดงผลการวิเคราะห์ไว้ในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปร ระดับการศึกษา อาชีพ ระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง

	สถานภาพของผู้ปกครองนักเรียน	N	%
1.	<u>ระดับการศึกษา</u>		
	ประถมศึกษา	206	52.8
	มัธยมศึกษา	91	23.4
	อุดมศึกษา	93	23.8
	รวม	390	100.0
2.	<u>อาชีพ</u>		
	รับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ	119	30.5
	เกษตรกรรม	97	24.9
	อาชีพอิสระ	174	44.6
	รวม	390	100.0
3.	<u>ระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง</u>		
	มัธยมศึกษาตอนต้น	294	75.4
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	96	24.6
	รวม	390	100.0

จากตาราง 1 แสดงว่าผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 52.8) รองลงมา มีการศึกษาระดับอุดมศึกษา และมัธยมศึกษา (ร้อยละ 23.8 และ 23.4 ตามลำดับ) ส่วนอาชีพของผู้ปกครองนักเรียน ส่วนใหญ่มีอาชีพอิสระ (ร้อยละ 44.6) รองลงมา มีอาชีพรับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ และอาชีพเกษตรกรรม (ร้อยละ 30.5 และ 24.9 ตามลำดับ) สำหรับผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่เป็นผู้ปกครองนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 75.4) นอกจากนั้นเป็นผู้ปกครองนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 24.6)

ตอนที่ 2 ศึกษาความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อ การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ในงาน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านปกครองนักเรียน ด้านบริการ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นเป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยภาพรวมทุกด้าน ซึ่งแสดงผลการวิเคราะห์ไว้ในตาราง 3 - 7

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง จำแนกเป็นรายด้าน

การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ด้านวิชาการ	3.55	.54	มาก
2. ด้านปกครองนักเรียน	3.46	.63	ปานกลาง
3. ด้านบริการ	3.08	.63	ปานกลาง
4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	2.97	.72	ปานกลาง
รวม	3.27	.54	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่าผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจ ด้านปกครองนักเรียน ด้านบริการ และความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ด้านวิชาการ ผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจอยู่ในระดับมาก

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ด้านวิชาการ จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง			
		$\bar{X}$	SD	ระดับ
1.	โรงเรียนสอนนักเรียนของท่านให้มีความรู้กว้างขวาง	3.54	.83	มาก
2.	โรงเรียนสอนนักเรียนของท่านให้มีคุณธรรม ศีลธรรมอันดี	3.56	.82	มาก
3.	โรงเรียนสอนนักเรียนของท่านให้มีความประพฤติดี	3.76	.83	มาก
4.	โรงเรียนสอนนักเรียนของท่านให้ปรับตัวเข้ากับสังคม	3.66	.84	มาก
5.	โรงเรียนสอนนักเรียนของท่านให้มีความสามารถ	3.62	.85	มาก
6.	โรงเรียนสอนนักเรียนของท่านให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข	3.60	.84	มาก
7.	โรงเรียนสอนนักเรียนของท่านให้ได้รับความก้าวหน้า	3.77	.84	มาก
8.	โรงเรียนสอนนักเรียนของท่านให้มีพื้นฐานที่จะเรียนต่อได้	3.85	.87	มาก
9.	โรงเรียนสอนนักเรียนของท่านให้เป็นผู้ใฝ่เรียนใฝ่รู้	3.66	.87	มาก
10.	โรงเรียนสอนนักเรียนของท่านให้มีความคิดก้าวหน้า	3.63	.82	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

ชื่อ การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง				
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	
11. โรงเรียนได้ให้การบ้านนักเรียนของท่านอย่างเหมาะสม	3.49	.95	ปานกลาง	
12. โรงเรียนได้จัดสอนพิเศษแก่นักเรียนของท่านอย่างเพียงพอ	2.76	1.10	ปานกลาง	
13. โรงเรียนได้จัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนให้แก่นักเรียน อย่างเพียงพอ	3.15	.93	ปานกลาง	
14. โรงเรียนได้รายงานผลการเรียนของนักเรียนของท่าน	3.64	.97	มาก	
รวม	3.55	.54	มาก	

จากตาราง 4 แสดงว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อที่ว่า โรงเรียนได้ให้การบ้านนักเรียนของท่านอย่างเหมาะสมโรงเรียนได้จัดสอนพิเศษแก่นักเรียนของท่านอย่างเพียงพอ และโรงเรียนได้จัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนให้แก่เรียนอย่างเพียงพอ ผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ด้านปกครองนักเรียน จานแนกเป็นรายชื่อ

ชื่อ การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง		$\bar{X}$	SD	ระดับ
15.	โรงเรียนได้ฝึกอบรมนักเรียนของท่านให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย	3.58	.93	มาก
16.	โรงเรียนได้ฝึกนักเรียนของท่านให้มีความเป็นผู้นำ	3.41	.91	ปานกลาง
17.	โรงเรียนได้ฝึกนักเรียนของท่านให้มีความรับผิดชอบ	3.69	.83	มาก
18.	โรงเรียนได้ฝึกนักเรียนของท่านให้ตรงต่อเวลา	3.71	.89	มาก
19.	โรงเรียนได้ฝึกนักเรียนของท่านให้มีริยมารยาทที่ดี	3.60	.90	มาก
20.	โรงเรียนได้ฝึกนักเรียนของท่านให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	3.42	.92	ปานกลาง
21.	โรงเรียนได้ฝึกนักเรียนของท่านให้หลีกเลี่ยงยาเสพติดทุกชนิด	3.95	1.10	มาก
22.	โรงเรียนได้ติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองเมื่อนักเรียนมีปัญหา ด้านความประพฤติ	3.64	1.04	มาก
23.	โรงเรียนได้ติดตามแก้ไขเรื่องวินัยของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.52	.94	มาก
24.	โรงเรียนได้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน อย่างสม่ำเสมอ	3.44	.91	ปานกลาง
25.	โรงเรียนได้จัดกิจกรรมส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมของ นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.37	.88	ปานกลาง
26.	โรงเรียนมีมาตรการป้องกันยาเสพติดของนักเรียนอย่างได้ผล	3.10	1.07	ปานกลาง
27.	โรงเรียนมีมาตรการป้องกันเรื่องเพศของนักเรียนอย่างได้ผล	3.17	1.08	ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง		$\bar{X}$	SD	ระดับ
28.	โรงเรียนมีมาตรการป้องกันเรื่องการหลบหนีโรงเรียนอย่าง ได้ผล	3.10	1.12	ปานกลาง
29.	โรงเรียนได้รายงานความประพฤติของนักเรียนให้ผู้ปกครอง ทราบอย่างสม่ำเสมอ	3.26	1.06	ปานกลาง
รวม		3.46	.63	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ด้านปกครองนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อที่ว่าโรงเรียนได้ฝึกอบรมนักเรียนของท่านให้เป็นผู้มีระเบียบวินัยมีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา มีกิริยามารยาทที่ดี หลีกเลียงยาเสพติด การประสานงานกับผู้ปกครองเมื่อนักเรียนมีปัญหาด้านความประพฤติ และโรงเรียนได้ติดตามแก้ไขเรื่องวินัยของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจอยู่ในระดับมาก

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ด้านการบริการ จำนวนเป็นรายชื่อ

ชื่อ การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง		$\bar{X}$	SD	ระดับ
30.	นักเรียนในปกครองของท่านได้ใช้บริการอาหารกลางวัน ของโรงเรียนอย่างเพียงพอ	3.42	1.14	ปานกลาง
31.	นักเรียนในปกครองของท่านได้รับบริการตรวจสอบภาพ อนามัยของโรงเรียน	2.93	1.12	ปานกลาง
32.	นักเรียนในปกครองของท่านได้รับบริการด้านให้คำปรึกษา	3.08	1.03	ปานกลาง
33.	นักเรียนในปกครองของท่านได้รับการดูแล ด้านอาหาร เครื่องดื่ม ให้ถูกสุขลักษณะทางโภชนาการ	3.20	1.04	ปานกลาง
34.	นักเรียนในปกครองของท่านได้เข้าร่วมแข่งกีฬาของโรงเรียน	3.37	1.14	ปานกลาง
35.	นักเรียนในปกครองของท่านได้รับการฝึกให้เล่นดนตรีได้	2.53	1.12	ปานกลาง
36.	นักเรียนในปกครองของท่านได้ใช้บริการรถรับส่งของโรงเรียน เป็นประจำ	2.25	1.35	น้อย
37.	นักเรียนในปกครองของท่านได้รับความช่วยเหลือด้านทุน การศึกษา	2.29	1.25	ปานกลาง
38.	โรงเรียนได้จัดสวัสดิการด้านความปลอดภัยในการจราจร	3.07	1.08	ปานกลาง
39.	โรงเรียนจัดร้านค้าจำหน่ายอุปกรณ์การเรียนเพื่อช่วยในด้าน ความประหยัดของนักเรียน	3.27	1.07	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง		$\bar{X}$	SD	ระดับ
40.	โรงเรียนจัดร้านค้าจำหน่ายอุปกรณ์การเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักเรียน	3.33	1.09	ปานกลาง
41.	โรงเรียนได้จัดห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ	3.65	.97	มาก
42.	โรงเรียนได้จัดบริการการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้ อย่างทั่วถึง	3.36	.96	ปานกลาง
43.	โรงเรียนได้จัดบริการให้นักเรียนได้ชมรายการโทรทัศน์ เป็นประจำ	2.68	.63	ปานกลาง
รวม		3.08	.63	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ด้านบริการอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อที่ว่า นักเรียนปกครองได้ใช้บริการรถรับส่งของโรงเรียนเป็นประจำ ผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจอยู่ในระดับน้อย ($X = 2.25$) และข้อที่ว่าโรงเรียนได้จัดห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ ผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจอยู่ในระดับมาก ($X = 3.65$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จำแนกเป็นรายชื่อ

ชื่อ การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง		$\bar{X}$	SD	ระดับ
44. นักเรียนในปกครองของท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้น อยู่เสมอ		3.17	1.08	ปานกลาง
45. โรงเรียนได้เริ่มจัดกิจกรรมด้านประเพณี ศาสนา และวัฒนธรรมในชุมชน		3.16	.97	ปานกลาง
46. โรงเรียนได้เปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้อาคารสถานที่ในการจัด กิจกรรมต่าง ๆ อยู่เสมอ		3.27	1.07	ปานกลาง
47. โรงเรียนได้เชิญบุคคลในชุมชนมาร่วมกิจกรรมของโรงเรียน เป็นประจำ		2.85	.98	ปานกลาง
48. โรงเรียนได้ยกย่องเชิดชูผู้มีอุปการะโรงเรียน		3.63	.98	มาก
49. ผู้ปกครองของนักเรียนได้รับความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อ กับโรงเรียน		3.35	.95	ปานกลาง
50. ผู้ปกครองนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะแก่ โรงเรียน		2.92	1.01	ปานกลาง
51. ผู้ปกครองนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการร่างกฎระเบียบของ โรงเรียน		2.50	1.17	ปานกลาง
52. ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการเป็นอาจารย์พิเศษ วิทยากรให้กับ นักเรียนในโรงเรียน		2.65	1.14	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง				$\bar{X}$	SD	ระดับ
53. โรงเรียนได้มีการติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียน อยู่เป็นประจำ				2.97	1.13	ปานกลาง
54. โรงเรียนได้เปิดการฝึกอบรมด้านอาชีพแก่ชุมชน				2.52	1.09	ปานกลาง
55. โรงเรียนได้ให้ความรู้เพื่อเป็นการพัฒนาอาชีพแก่ชุมชน				2.74	1.06	ปานกลาง
56. โรงเรียนได้เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามาร่วมพัฒนาโรงเรียน				2.84	1.08	ปานกลาง
57. โรงเรียนได้จัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการของชุมชน				2.98	1.05	ปานกลาง
58. โรงเรียนได้จัดกิจกรรมในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน อย่างสม่ำเสมอ				3.09	1.11	ปานกลาง
รวม				2.97	.76	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อที่ว่า โรงเรียนได้ยกย่องผู้มีอุปการะโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจอยู่ในระดับมาก ($X = 3.63$)

ตอนที่ 3

3.1 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างของความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา และอาชีพของผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งแสดงผลการวิเคราะห์ไว้ในตาราง 8 - 11

3.2 วิเคราะห์ความแตกต่างของความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน ซึ่งแสดงผลการวิเคราะห์ไว้ในตาราง 12

ตาราง 8 เปรียบเทียบความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกเป็นรายด้าน และโดยภาพรวม

การบริหารโรงเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านต่าง ๆ					
วิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.0922	1.5461	5.3492*
	ภายในกลุ่ม	387	111.8550	.2890	
	รวม	389	114.9472		
ปกครองนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.6843	1.3422	3.4330*
	ภายในกลุ่ม	387	151.3031	.3910	
	รวม	389	153.9874		

ตาราง 8 (ต่อ)

การบริหารโรงเรียน ด้านต่าง ๆ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
บริการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.4989	.7494	.2640
	ภายในกลุ่ม	387	154.6934	.3997	
	รวม	389	156.1923		
ความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2	.7591	.3795	.7249
	ภายในกลุ่ม	387	202.6221	.5236	
	รวม	389	203.3812		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.6134	.8067	2.7579
	ภายในกลุ่ม	387	113.1963	.2925	
	รวม	389	114.8097		

* $P < .05$

จากตาราง 8 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกันคือระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา มีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิชาการ และด้านการปกครองนักเรียน ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม เป็นรายคู่ โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ด้วยวิธีทดสอบแบบ เชฟเฟ (Scheffe's Method) ผลดังตาราง 9 - 10

ตาราง 9 เปรียบเทียบความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนเป็นรายคู่ระหว่างผู้ปกครอง นักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านวิชาการ

ระดับการศึกษา		มัธยมศึกษา	อุดมศึกษา	ประถมศึกษา
	$\bar{X}$	3.4451	3.4608	3.6311
มัธยมศึกษา	3.4451	-	.0157	.1860*
อุดมศึกษา	3.4608		-	.1703*
ประถมศึกษา	3.6311			-

* $P < .05$

จากตาราง 9 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษากับผู้ปกครอง นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับ ประถมศึกษากับผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีความพอใจต่อการบริหาร งานโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย ผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จ การศึกษาระดับประถมศึกษา มีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมากกว่า ผู้ปกครองนักเรียน ที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา ส่วนผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษากับผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา มีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

ตาราง 10 เปรียบเทียบความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนเป็นรายคู่ระหว่างผู้ปกครอง
นักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา
ด้านปกครองนักเรียน

ระดับการศึกษา		มัธยมศึกษา	อุดมศึกษา	ประถมศึกษา
	$\bar{X}$	3.3520	3.4044	3.5401
มัธยมศึกษา	3.3520	-	.0524	.1881
อุดมศึกษา	3.4044		-	.1357*
ประถมศึกษา	3.5401			-

* $P < .05$

จากตาราง 10 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษากับผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษามีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมากกว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาส่วนผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษากับผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษากับผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษามีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 เปรียบเทียบความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่ประกอบอาชีพต่างกัน ที่มีต่อ
การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง จำแนกเป็น
รายด้านและโดยภาพรวม

การบริหารโรงเรียน ด้านต่าง ๆ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
วิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.0580	.5290	1.7975
	ภายในกลุ่ม	387	113.8892	.2943	
	รวม	389	114.9472		
ปกครองนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.9955	.9978	2.5405
	ภายในกลุ่ม	387	151.9919	.3927	
	รวม	389	153.9874		
บริการ	ระหว่างกลุ่ม	2	.5811	.2935	.7321
	ภายในกลุ่ม	387	155.6112	.4021	
	รวม	389	156.1923		

ตาราง 11 (ต่อ)

การบริหารโรงเรียน ด้านต่าง ๆ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2	.4703	.2351	.4485
	ภายในกลุ่ม	387	202.9109	.5243	
	รวม	389	203.3812		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	.9000	.4500	1.5289
	ภายในกลุ่ม	387	113.9096	.2943	
	รวม	389	114.8096		

จากตาราง 11 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่ประกอบอาชีพต่างกัน คือ อาชีพข้าราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ อาชีพเกษตรกรรม และอาชีพอิสระมีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านคือ ด้านวิชาการ ด้านปกครองนักเรียน ด้านบริการ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 12 เปรียบเทียบความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีนักเรียนในปกครองกำลังศึกษา
อยู่ในระดับชั้นต่างกัน ที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดอ่างทอง จำแนกเป็นรายด้าน

การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น		มัธยมศึกษาตอนปลาย		
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง	N = 294		N = 96		t
ในด้านต่าง ๆ	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
ด้านวิชาการ	3.59	.54	3.45	.53	1.97*
ด้านปกครอง	3.51	.61	3.30	.64	3.04*
ด้านบริการ	3.10	.68	2.90	.68	3.09*
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน					
กับชุมชน	3.05	.71	2.75	.71	3.50*
รวม	3.32	.54	3.10	.54	3.45*

* $p < .05$

จากตาราง 12 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีนักเรียนในปกครองกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น
ต่างกัน คือระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นกับระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความพอใจต่อการบริหาร
งานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้าน คือ ด้านวิชาการ
ด้านปกครองนักเรียน ด้านบริการ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผู้ปกครอง
นักเรียนมีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง
2. เพื่อเปรียบเทียบความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง จำแนกตามระดับการศึกษา อาชีพของผู้ปกครอง และระดับชั้นของนักเรียน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ปีการศึกษา 2539 จำนวน 14 โรงเรียน จำนวน 10,936 คน โดยถือว่านักเรียนแต่ละคนมีผู้ปกครอง 1 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง จำนวน 400 คน โดยใช้ตารางของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan 1970 : 608) ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบระดับชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ระดับชั้นเป็นชั้น (Strata) และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากผู้ปกครองนักเรียนแต่ละระดับชั้นในแต่ละโรงเรียน ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามจำนวน 396 คน เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 390 คน คิดเป็นร้อยละ 97.5 ของแบบสอบถามทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเอง มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสภาพทั่วไปของผู้ปกครองนักเรียน ประกอบด้วยการศึกษา อาชีพ และระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง 4 ด้าน คือ

1. ด้านวิชาการ
2. ด้านปกครองนักเรียน
3. ด้านบริการ
4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 58 ข้อ

ผู้วิจัยได้หาค่าความเที่ยงตรงและหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1971:161) ได้ค่าความเชื่อมั่น .96 และค่าอำนาจจำแนก (Discriminant) โดยใช้ t test ผลปรากฏว่า แบบสอบถามค่าอำนาจจำแนกทุกข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.14-8.84

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการทางสถิติที่คำนวณค่าต่าง ๆ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS/PC⁺ ดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง เป็นรายชื่อรายด้าน และโดยภาพรวมทุกด้าน แล้วนำคะแนนเฉลี่ยที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ยที่กำหนดไว้ ซึ่งมี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2. เปรียบเทียบความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง เป็นรายด้าน

2.1 เปรียบเทียบความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง เป็นรายด้าน

2.2 เปรียบเทียบความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพต่างกัน ต่อการบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง เป็นรายด้าน

2.3 เปรียบเทียบความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีนักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นต่างกัน ต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทองเป็นรายด้าน

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เพื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านปกครองนักเรียน ด้านบริการ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ยกเว้นด้านวิชาการผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบความพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง เป็นรายด้าน

2.1 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านบริการและด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านวิชาการ และด้านปกครองนักเรียนผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านวิชาการ ด้านปกครองนักเรียน ด้านบริการ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไม่แตกต่างกัน

2.3 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีนักเรียนในระดับชั้นต่างกัน มีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านคือ ด้านวิชาการ ด้านปกครองนักเรียน ด้านบริการ และความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผู้ปกครองนักเรียนที่มีนักเรียนในระดับชั้นต่างกัน มีความพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยความพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง มีประเด็นที่สมควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่าความพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ในด้านวิชาการ ด้านปกครองนักเรียน ด้านบริการ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกู๊ดดี้ สารกิตติพันธ์ (2538 : 95) ซึ่งทำการศึกษาเกี่ยวกับความพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ศิษย์เก่า และครู ที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเนื่องมาจากเป็นโรงเรียนเก่าแก่ ผู้ปกครองให้ความไว้วางใจในการบริหารของโรงเรียน อีกทั้งผู้ปกครองต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการประกอบอาชีพไม่มีเวลาให้กับเรื่องอื่นมากนักโดยเฉพาะเรื่องการศึกษาของบุตรธิดา มักปล่อยให้เป็นเรื่องของโรงเรียนทั้งสิ้น เมื่อได้รับแบบสอบถามจากโรงเรียนจึงไม่ยากออกความคิดเห็นในทางลบ จึงทำให้ความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับแนวคิด อภิชัย กุลษา (2536 : 92) ได้วิจัยเรื่องความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ได้เปิดทำการสอนมานาน ระยะเวลาเฉลี่ยอายุของโรงเรียนประมาณ 32 ปี (สามัญศึกษาจังหวัดอ่างทอง. 2538 : 6) ทำให้ผู้ปกครองนักเรียนมีความใกล้ชิดผูกพันกับโรงเรียนพอสมควร แต่ก็มีผู้ปกครองนักเรียนบางส่วนที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียน ขาดข้อมูลข่าวสารในการติดต่อกับโรงเรียน ผู้ปกครอง

นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของโรงเรียน และคิดว่าโรงเรียนเป็นของรัฐซึ่งมีเงินงบประมาณอุดหนุน จึงไม่ใชหน้าที่ของผู้ปกครองนักเรียนที่จะช่วยเหลือโรงเรียน และนอกจากนี้ ผู้ปกครองนักเรียนยังขาดความร่วมมือกับโรงเรียน เมื่อโรงเรียนได้เชิญผู้ปกครองมาประชุม เพื่อชี้แจงนโยบายของโรงเรียน และขอความร่วมมือกับผู้ปกครองในการดูแลนักเรียนในปกครอง ผู้ปกครองมักอ้างว่า เสียเวลา ไม่มีเวลามาประชุม เพราะต้องประกอบอาชีพเพื่อหารายได้เลี้ยงครอบครัว

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่างานด้านวิชาการถือเป็นหัวใจของการบริหารงานของโรงเรียนซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนมีมุ่งหวังให้นักเรียนเกิดคุณสมบัติ 3 ประการ คือ เป็นคนเก่ง เป็นคนดี และเป็นคนงาม ซึ่งถือเป็นภารกิจหลักของโรงเรียนที่บุคลากรหลักในโรงเรียนได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนต้องปฏิบัติและเป็นหน้าที่หลัก ส่วนหน้าที่อื่น ๆ ถือเป็นหน้าที่รอง จึงทำให้ผลการบริหารงานของโรงเรียนด้านวิชาการออกมามีคุณภาพสูง ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินมาตรฐานโรงเรียนของกรมสามัญศึกษาของจังหวัดอ่างทอง ประจำปีการศึกษา 2538 (2538:4) ซึ่งประเมินงาน 6 ด้าน คือ ด้านบริหารทั่วไป ด้านวิชาการ ด้านปกครอง ด้านบริการ ด้านธุรการ และด้านโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งงานด้านวิชาการได้รับคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.17 ซึ่งสูงกว่างานด้านอื่น ๆ อีกประการหนึ่ง ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มักจะมีอาชีพอิสระ และอาชีพเกษตรกร ซึ่งมีความคาดหวังให้นักเรียนเรียนจบระดับมัธยมศึกษาแล้วเข้าทำงานในโรงงานต่าง ๆ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตจังหวัดอ่างทอง พระนครศรีอยุธยา และจังหวัดใกล้เคียงได้ก็มีความพอใจ ถือว่าโรงเรียนได้บริหารงานด้านวิชาการอย่างมีคุณภาพทำให้บุตรธิดาของเขาเรียนจบ และมีงานทำมีรายได้ช่วยจุนเจือครอบครัว ซึ่งเป็นการเพิ่มรายได้ของครอบครัวทำให้ฐานะทางสังคมสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชัย ฤทธา (2536:95) ได้ทำการวิจัย ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจการบริการทางวิชาการเป็นอันดับต้น ๆ

ส่วนด้านที่มีคะแนนเฉลี่ย ในระดับต่ำสุด คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองของนักเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมกับโรงเรียนน้อยมาก โรงเรียนขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดีและโรงเรียนบางแห่งไม่สามารถจัดบริการด้านอาคารสถานที่ การให้ความรู้ด้านอาชีพแก่ชุมชนได้ ซึ่ง รวิวรรณ ชุมชัย (2536 : 74) ได้กล่าวถึงปัญหาระหว่างโรงเรียนกับชุมชนว่า เกิดจากสภาพแวดล้อมไม่ดี โรงเรียนบางแห่งไม่เปิดบริการแก่ชุมชน ในเรื่องการใช้อาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ความขัดแย้งระหว่างผู้บริหารกับหัวหน้าชุมชน และบุคลากรในโรงเรียนสร้างพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมทำให้ชุมชนมองภาพพจน์ของโรงเรียนเสีย ขาดความเชื่อถือ ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ปีการศึกษา 2538 (2538:6) ซึ่งประเมินงาน 6 ด้าน คือ ด้านบริหารทั่วไป ด้านธุรการ ด้านวิชาการ ด้านปกครองนักเรียน ด้านบริการ และด้านโรงเรียนกับชุมชน พบว่าด้านโรงเรียนกับชุมชนได้ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.48 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดกว่าทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชัย กุลชา (2536:95) ที่ทำการวิจัยความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองของนักเรียน อยู่ในระดับปานกลางและเป็นด้านที่ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจเป็นอันดับสุดท้าย

2. เปรียบเทียบความพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง โดยภาพรวมและเป็นรายด้านผลการวิจัยมีดังนี้

2.1 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาและอาชีพต่างกัน มีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 และสมมติฐานข้อ 2 ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองนักเรียนทุกระดับการศึกษาและอาชีพมีความเข้าใจเรื่องการจัดการศึกษา ความสนใจในความเป็นไปในการจัดการเรียนการสอน และความคาดหวังที่มีต่อการสอนทุกด้านเหมือน ๆ กัน ความตื่นตัวของประชากรในเรื่องการศึกษาในทศวรรษที่ผ่านมามีมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด มีการรณรงค์เรื่องการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาอย่างกว้างขวางประกอบกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและแรงงานที่สังคมต้องการ ทำให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการศึกษา และ

บรรณานาจะให้นักพรหลานของตนได้รับการศึกษาที่ดีไม่ว่าจะมีปัจจัยทางชีวสังคมระดับใดก็ตาม (อภิชัย กุลชา. 2536 : 99) นอกจากนี้ในปัจจุบันเป็นยุคของข่าวสารสนเทศทำให้ผู้ปกครองนักเรียนสามารถรับรู้ข่าวสาร เกี่ยวกับการศึกษาได้กว้างขวางทุกแห่งทุกมุม จึงให้ความสำคัญต่อการการศึกษาของบุตรหลานมากขึ้น แต่ผู้ปกครองบางคนก็ยังมีปัญหาในเรื่องของค่าใช้จ่ายที่ใช้สำหรับการการศึกษาของบุตรหลานทำให้ไม่สามารถส่งบุตรหลานให้ได้รับการศึกษาในระดับสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาได้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทองในด้านบริการ และความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนไม่แตกต่างกัน และผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพต่างกัน มีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ในด้านการปกครองนักเรียน ด้านบริการและด้านความสัมพันธ์กับชุมชนไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาและอาชีพต่างกันมีความพอใจต่อการบริหารโรงเรียน ด้านบริการและด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนหลายประเด็นที่อยู่ในระดับความพอใจเดียวกัน เช่น โรงเรียนจัดบริการรถรับ-ส่งนักเรียนและผู้ปกครองไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย ส่วนโรงเรียนได้จัดบริการอาหารกลางวันอย่างเพียงพอ การจัดบริการห้องสมุด การเปิดโอกาสให้ชุมชนใช้อาคารสถานที่ ในการจัดกิจกรรมต่างๆ อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ในด้านบริการและความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนยังมีปัญหาอีกหลายประการที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชัย กุลชา(อภิชัย กุลชา. 2536 : 96) ซึ่งกล่าวว่าการจัดการประชุม การเชิญเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ผู้ปกครองให้ความสำคัญไม่มากนัก อาจจะเนื่องมาจากความจำเป็นในเรื่องประกอบอาชีพ และฐานะทางเศรษฐกิจโรงเรียนต้องดำเนินการช่วยเหลือตนเอง รายได้งบประมาณที่จำกัดซึ่งไม่เพียงพอที่จะพัฒนาโรงเรียนให้เท่าเทียมโรงเรียนมาตรฐานดีและดีเยี่ยมได้

ยกเว้น ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ด้านวิชาการแตกต่างกัน ระหว่างผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษากับผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา

ระดับอุดมศึกษา และผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษากับผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีความพอใจไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าได้ว่าผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา มีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ในขณะที่โรงเรียนสอนนักเรียนให้มีพื้นฐานที่จะเรียนต่อได้ ำให้มีความคิดก้าวหน้า และเป็นผู้เฝ้าเรียนเฝ้ารู้ ส่วนผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา มีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษานั้น ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพรับจ้างหรือเกษตรกรรม ซึ่งมีรายได้ไม่แน่นอน จึงมีความมุ่งหวังให้นักเรียนจบครองของตนเรียนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แล้วออกไปประกอบอาชีพเป็นพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งในปัจจุบันเกิดขึ้นมากมายในจังหวัดอ่างทองและจังหวัดใกล้เคียง เมื่อนักเรียนจบครองของตนสำเร็จการศึกษาและสามารถประกอบอาชีพได้จึงมีความพอใจต่อการบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในระดับมาก ส่วนผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา ส่วนใหญ่จะมีความมุ่งหวังให้นักเรียนจบครองของตนได้เรียนต่อในระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา เพราะมีความคิดว่าเมื่อนักเรียนมีระดับการศึกษาสูงจะมีอาชีพที่มั่นคงและมีรายได้ดี

ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ด้านปกครองนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ระหว่างผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา ส่วนผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา กับผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และผู้ปกครองที่สำเร็จการศึกษาระดับมัศึกษากับผู้ปกครองที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา มีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมในระดับมาก ในขณะที่โรงเรียนได้ฝึกฝนนักเรียนให้ตรงต่อเวลา และให้หลีกเลี่ยงยาเสพติดทุกชนิด ส่วนผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา มีความ

พอใจ ต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับปานกลาง ผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จ การศึกษาระดับประถมศึกษา จะมีความพอใจต่อการปกครองนักเรียนที่เข้มงวดเกี่ยวกับระเบียบ วินัยของนักเรียน เช่น การแต่งกาย กริยามารยาท ความประพฤตินักเรียน โดยมีความ คาดหวังว่า ถ้าโรงเรียนเข้มงวดกวดขันเกี่ยวกับระเบียบ วินัย จะทำให้นักเรียนเป็นคนที่มี ความประพฤติดี มีวินัยในตนเอง ส่วนผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา จะมี ความพอใจต่อการปกครองนักเรียนที่ไม่เข้มงวดมากนักโดยหาใช้วิธีการทางจิตวิทยา มาปรับพฤติกรรม นักเรียน เชื่อว่าจะสร้างนักเรียนให้มีความประพฤติดี และสามารถแก้ปัญหาให้นักเรียนได้ สำหรับ ผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา จะมีแนวความคิดไปบน ทางเดียวกัน จึงมีความพอใจไม่แตกต่างกัน

2.2 ผู้ปกครองที่มีนักเรียนอยู่ในระดับชั้นต่างกัน มีความพอใจต่อการบริหารงาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านวิชาการ ด้านปกครองนักเรียน ด้านบริการ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.1 ผู้ปกครองที่มีนักเรียนอยู่ในระดับชั้นต่างกัน มีความพอใจต่อการบริหาร งานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ด้านวิชาการ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนที่สำเร็จการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ปีการศึกษา 2538 จะเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือระดับอาชีวศึกษาได้เป็น ส่วนมาก คือ ร้อยละ 80.7 (สามัญศึกษาจังหวัดอ่างทอง. 2538 : 34) และบางส่วนก็ประกอบ อาชีพ ซึ่งเป็นไปตามความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียน ส่วนนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2538 จะเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยได้ร้อยละ 9.3 (สามัญศึกษาจังหวัดอ่างทอง. 2538 : 35) ซึ่งไม่เป็นไปตามความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียน

2.2.2 ผู้ปกครองที่มีนักเรียนอยู่ในระดับชั้นต่างกัน มีความเข้าใจต่อการบริหารงาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ด้านปกครองนักเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากแนวคิดและประสบการณ์ของผู้วิจัย พบว่า ผู้ปกครอง

นักเรียนที่มีนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จะคาดหวังว่าโรงเรียนได้ปกครองนักเรียนด้วย กฎ ระเบียบ วินัยของโรงเรียนอย่างเข้มงวดกวดขัน ส่วนผู้ปกครองนักเรียนที่มีนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จะคาดหวังว่าโรงเรียนได้ปกครองนักเรียนด้วยความอ้อมอ้อมส่วยไม่เข้มงวดมากนัก ควรใช้วิถีวิทยาในการปกครองนักเรียนให้มากยิ่งขึ้น

2.2.3 ผู้ปกครองที่มีนักเรียนในระดับชั้นต่างกัน มีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ด้านบริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากแนวคิดและประสบการณ์ของผู้วิจัย พบว่า ผู้ปกครองที่มีนักเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ระดับมาก ในด้านการบริการอาหารกลางวัน และการจัดห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ ส่วนผู้ปกครองนักเรียนที่มีนักเรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จะมีความพอใจในด้านนักเรียนได้เข้าร่วมแข่งขันกีฬาสีของโรงเรียน และการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนและการเป็นผู้นำของนักเรียน

2.2.4 ผู้ปกครองที่มีนักเรียนในระดับชั้นต่างกัน มีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากแนวคิดและประสบการณ์ของผู้วิจัย พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จะมีความพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียน ในด้านการยกย่องเชิดชูผู้มีอุปการะคุณ และการได้รับความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อกับโรงเรียน ส่วนผู้ปกครองนักเรียนที่มีนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความพอใจด้านนักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้น โรงเรียนริเริ่มจัดกิจกรรมด้านประเพณี ศาสนาและวัฒนธรรม และโรงเรียนได้เปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้อาคารสถานที่ในการจัดกิจกรรมอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง เพื่อความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียนต่อไป

1. โรงเรียนควรพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน การสอนคอมพิวเตอร์ในโรงเรียน การจัดสอนพิเศษ การส่งเสริมกิจกรรมด้านกีฬา ดนตรี ศิลปะและการอนุรักษ์ธรรมชาติ การป้องกันและแก้ปัญหานักเรียนเกี่ยวกับยาเสพติด การบริการจัดรถรับส่งนักเรียนและความปลอดภัยในการจราจร การบริการด้านอาคารสถานที่และบริการความรู้แก่ชุมชนตลอดจนการให้บริการการให้ข้อมูลข่าวสารแก่นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน

2. ผู้บริหารโรงเรียนควรสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนให้มากยิ่งขึ้น โดย เพิ่มบทบาทหน้าที่ของชุมชนให้มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน ปรับปรุงระบบการสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ลดขั้นตอนของระบบราชการให้น้อยลง เพื่อทำให้เกิดความคล่องตัวในการติดต่อประสานงานกับชุมชน ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสมาคมศิษย์เก่า หรือสมาคมครู-ผู้ปกครอง ในโรงเรียน

3. ควรจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยการจัดงานพบปะสังสรรค์ระหว่างครูกับผู้ปกครองนักเรียน การจัดงานศิษย์เก่า การจัดงานที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม การเชิญผู้ปกครองนักเรียนผู้มีอุปการะโรงเรียนมาร่วมกิจกรรมภายในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรศึกษาความพอใจที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น กลุ่มนักเรียน กลุ่มครู อาจารย์ หรือศิษย์เก่า โรงเรียนสังกัดประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นต้น
2. ควรศึกษาในตัวแปรอื่นๆ เช่น ความคาดหวัง เจตคติ ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง
3. ควรศึกษาความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง โดยใช้เครื่องมือที่นอกเหนือจากแบบสอบถาม เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต หรือใช้หลายรูปแบบร่วมกัน
4. ควรศึกษาความพอใจของผู้นักเรียนที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในระดับเขตการศึกษา หรือระดับประเทศ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กิติมา ปริดีติลล. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษราพิพัฒน์, 2532.

_____. เอกสารการสอนการบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.

ผู้ศักดิ์ สารกิตติพันธ์. ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียน คิษย์เก่า และครู ที่มีต่อการบริหารงาน โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.

โกวิท วรพิพัฒน์. "ประกาศกรมสามัญศึกษา เรื่องทิศทางการจัดการศึกษาของกรมสามัญศึกษา," บันทึก 2533 กรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, 2533.

เขตการศึกษา 6, สำนักงานเขต. สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนและความต้องการศึกษาของนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตการศึกษา 6. 2535.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การประเมินสภาพการจัดการศึกษาและประเมินผลตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ระดับมัธยมศึกษา. 2527.

จรรยา มานิตกุล. "งานบริการในโรงเรียนมัธยม," เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.

ชัยรัตน์ พุทธชาติ. "ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อโรงเรียน", มิตรครู. ประจำเดือนตุลาคม 2528. หน้า 19

ทองขาว โคตรโยธา. งานบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 11. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. อัดสำเนา.

นิพนธ์ กิनावงศ์. การบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2523.

- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. "การสื่อสารและการประสานงานในองค์กร," การพัฒนาการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ทฤษฎีการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา, 2526.
- _____. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์, 2534.
- _____. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัท เอส. เอ็ม. จำกัด, 2525.
- _____. วารสารการศึกษา กทม. ปีที่ 16 ฉบับที่ 2 ; พฤศจิกายน 2535.
- ประภาสรี สุฉันทบุตร. สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยรามคำแหงในทัศนะของนักศึกษา.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522.
- พนัส หันนาคินทร์. การมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พิมพ์แอส, 2524.
- _____. การมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พิมพ์แอส, 2526.
- _____. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2524.
- พญศักดิ์ สนเทศ. มัธยมศึกษา : การศึกษาเพื่อมวลชน. สารพัฒนาหลักสูตรอันดับที่ 72
ประจำเดือน มีนาคม 2531 หน้า 34-38.
- รวิวรรณ ทุมชัย. การมัธยมศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2536.
- เรือง เจริญชัย. "แนวโน้มของการมัธยมศึกษาของประเทศไทย," โครงการโรงเรียนมัธยมเพื่อชนบท (บพข.). สำนักงานโครงการพิเศษ (สคส.) กรมสามัญศึกษา,
2524.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :
ทวีกิจการพิมพ์, 2536.
- วัลลภ กันทรัพย์. ข้อคิดเบื้องต้นในการสอนและการสอบ. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ, 2533.
- วิจิตร วรุตบางกูร และสุพิชญ์ ชีระกุล. การบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. สมุทรปราการ : ขนิษฐการพิมพ์และโฆษณา, 2520.
- วิชาการ, กรม. ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2536.
- วิเชียร เกตุสิงห์. "คำเฉลี่ยกับการแปลความหมาย : เรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้",
ข่าวสารการวิจัยการศึกษา. 18(3) : 8 - 11 ; กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2538.

- วิไลวรรณ วิทยโรจน์. การประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และปกเจริญผล, 2525.
- วีระชาติ สอนไพบรินทร์ และเทพประสิทธิ์ กุลธวัชวิชัย. ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อคุณภาพของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ศรียา สุขพานิช. ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อโรงเรียน และการศึกษาของบุตร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2532.
- ศึกษาธิการจังหวัดอ่างทอง, สำนักงาน. ข้อมูลด้านการศึกษา การศาสนา และวัฒนธรรม จังหวัดอ่างทอง ปีการศึกษา 2538.
- สรายุทธ์ เศรษฐขจร. แนวทางการปรับปรุงการปฏิบัติงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ด้อยความนิยม ในภูมิภาคตะวันตก. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2529. อัดสำเนา
- สามัญศึกษา, กรม กระทรวงศึกษาธิการ. เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2532. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา, 2532.
- _____. เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2539. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สุรสภา, 2540.
- สามัญศึกษาจังหวัดอ่างทอง, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.2538-2540). 2539.
- _____. ข้อมูลโรงเรียนมัธยมศึกษากรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ปีการศึกษา 2538.
- _____. ข้อมูลโรงเรียนมัธยมศึกษากรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ปีการศึกษา 2539.
- _____. ผลการประเมินการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ปีการศึกษา 2538.
- สุภรณ์ ศรีพหล และกล้า ทองขาว. โรงเรียนกับชุมชน. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.
- สุพิชญา ชีระกุล. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. สมุทรปราการ : ขนิษฐาการพิมพ์, 2522.
- สุวัฒน์ พุทรเมธา. ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2524.

อภิชัย กุลชา. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

เอี่ยม อามาตย์มุลตรี. "ปัญหาทางวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษา," ปัญหาในระดับมัธยมศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2528.

Cambell, Ronald F. and others. Introduction to Educationed Administration. New York : Allyn and Bacon, Inc., 1971.

Callard, Rosemary stiles, "A Study of the Effects of Inerasing Parented Expections for Student Academic Success," in Dissertation Abstracts. 48(2) : 563-A, August, 1979.

Cronbach, Lee J. Essentials of Psychological Testing. New York : Harper & Row Publisher, 1971.

Gagne, R.M. "Learning and Communication," in Education Media Theory into Practices. P.93 - 114 edited by R.V. Wiman and W.C. : Meierhenny, Columbus : Merill, 1968.

Hakanen, Lauri John. "An Investigation of School Community Communication in Vermillim. South Dakota, District# 5," Dissertation Abstracts International. 35 : 6004-A, March 1975.

Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. "Determining Sample Size of Research Activities," Educational and Psychological Measurement. 30(3) : 608 - 610 ; Autumn 1970.

Mccleary and Hencley. Education and American culture. New York : Macmillan, 1965.

Sorbello, Authony Frank. "Derceptions for Actual and Ideal Roles in School Community Relations for Parents of Elementary school Children in Selected School Districts," Dissertation Abstracts International. 39 : 598-A ; August 1978.

ภาคผนวก

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถามการวิจัย

1. นายสุวัฒน์ ปานมูข	ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดอ่างทอง
2. นางรพีพร ผ่องเคหา	ผู้อำนวยการโรงเรียนปทุมคงคาวิทยาคม
3. นายนิพนธ์ ธีระงาม	ผู้อำนวยการโรงเรียนราชสดีวิทยาคม
4. นายเดชสิทธิ์ สุขเจริญ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบางเสด็จวิทยาคม
5. นางสุรีย์ สุวรรณะ	อาจารย์ ภาควิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ครูฯ

บันทึกข้อความส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว ประสานมิตร โทร. 122ที่ ทม 1077/5351 วันที่ 20 ธันวาคม 2539เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน คณบดีคณะมนุษยศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายมนัส ปลายชุม เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำ
ปริญญานิพนธ์ เรื่อง ความพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง

ทั้งนี้อยู่ในการควบคุมของ

ดร.ประสพ แสนคำเครือ

ประธาน

รศ.นิภา ศรีพรจน์

กรรมการ

สิ่งที่นิติกรขอความอนุเคราะห์คือ ขอเชิญ อ.สุรีย์ สุวรรณะ เป็นผู้เชิญขาน
ตรวจเครื่องมือวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านโปรดฯ แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(นางสาวศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำเนา

ที่ ทบ 1007/5347

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

20 ธันวาคม 2539

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาจังหวัดอ่างทอง

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นายมนัส ปลายชุม เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำ
ปริญญานิพนธ์ เรื่อง ความพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง

ทั้งนี้อยู่ในการควบคุมของ

ดร.ประสพ แสนคำเครือ

ประธาน

รศ.นิภา ศรีไพโรจน์

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์คือ ขอเชิญ นายสุวัฒน์ ปานมุข เป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจเครื่องมือวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านโปรดฯให้แก่บัณฑิตวิทยาลัย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(นางสาวศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำเนา

ที่ ทบ 1007/5348

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

20 ธันวาคม 2539

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ที่

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบารมีรักษ์วิทยาภูมิ

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นายมนัส ปลายชุม เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำ
ปริญญานิพนธ์ เรื่อง ความพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง

ทั้งนี้อยู่ในการควบคุมของ

ดร.ประสพ แสนคำเครือ

ประธาน

รศ.นิภา ศรีไพโรจน์

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตฯขอความอนุเคราะห์คือ ขอเชิญ นางราพีง ผ่องเคหา เป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจเครื่องมือวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใดๆ ที่ท่านโปรดฯให้แก่บัณฑิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(นางสาวศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำเนา

ที่ ทบ 1007/5349

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

20 ธันวาคม 2539

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนราชสดีวิทยวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นายมนัส ปลายชุม เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง ความพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง

ทั้งนี้อยู่ในการควบคุมของ

ดร.ประสพ แสนคำเครือ

ประธาน

รศ.นิภา ศรีไพโรจน์

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตฯขอความอนุเคราะห์คือ ขอเชิญ นายนิพนธ์ ไร่งาม เป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจเครื่องมือวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านโปรดฯให้แก่ นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(นางสาวศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำเนา

ที่ ทบ 1007/5350

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

20 ธันวาคม 2539

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบางเสด็จวิทยาคม

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นายมนัส ปลายชุม เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง ความพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง
ทั้งนี้เนื่องในการควบคุมของ

ดร.ประสพ แสนคำเครือ

ประธาน

รศ.นิภา ศรีไพโรจน์

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตฯขอความอนุเคราะห์คือ ขอเชิญ นายเดชสิทธิ์ สุขเจริญ เป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจเครื่องมือวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านโปรดทำแก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(นางสาวศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงาน
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง

1. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อถามความเห็นเกี่ยวกับความพอใจของท่านที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากท่านไปวิเคราะห์ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาเท่านั้น จะไม่มีผลกระทบใดๆต่อการทำงานของท่าน ผู้วิจัยจะสงวนคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ

2. แบบสอบถามชุดนี้ มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับท่านดังนี้

1. ท่านเกี่ยวข้องกับนักเรียนที่นำแบบสอบถามมาให้อ่านในระดับใด
 - () ปิตา - มารดา
 - () ญาติ
 - () ผู้ดูแลการะ
2. ท่านสำเร็จการศึกษาสูงสุดในระดับใด
 - () ประถมศึกษา (ป.4, ป.6, ป.7)
 - () มัธยมศึกษา (ม.3, มศ.3, มศ.5, ม.6, ม.8)
 - () อุดมศึกษา (ประกาศนียบัตร, อนุปริญญา, บริณญานบัตร)
3. ท่านประกอบอาชีพใด
 - () รับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ
 - () เกษตรกรรม (ทำนา, ทำสวน, ทำไร่, เลี้ยงสัตว์)
 - () อาชีพอิสระ (รับจ้าง, ค่าขาย, ลูกจ้าง, อื่นๆ)
4. นักเรียนในปกครองของท่านกำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นใด
 - () ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 - ม.3)
 - () ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 - ม.6)

ตอนที่ 2 ถามความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ใน 4 ด้านคือ ด้านวิชาการ ด้านปกครองนักเรียน ด้านบริการ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน รวมทั้งหมด 58 ข้อ

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว ใน 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

ข้อที่	การบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ในด้านต่าง ๆ	ระดับความพอใจ				
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
<u>ด้านวิชาการ</u>						
1.	โรงเรียนสอนนักเรียนของท่านให้มีความรู้กว้างขวาง	...	...	...	...	...
2.	โรงเรียนสอนนักเรียนของท่านให้มีคุณธรรม ศีลธรรมอันดี.....	...	...	...	...	...
3.	โรงเรียนสอนนักเรียนของท่านให้มีความประพฤติดี.....	...	...	...	...	...
4.	โรงเรียนสอนนักเรียนของท่านให้ปรับตัวเข้ากับสังคมได้.....	...	...	...	...	...
5.	โรงเรียนสอนนักเรียนของท่านให้มีความสามารถ.....	...	...	...	...	...
6.	โรงเรียนสอนนักเรียนของท่านให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข.....	...	...	...	...	...
7.	โรงเรียนสอนนักเรียนของท่านให้ได้รับความก้าวหน้า.....	...	...	...	...	...
8.	โรงเรียนสอนนักเรียนของท่านที่มีพื้นฐานที่จะเรียนต่อได้.....	...	...	...	...	...
9.	โรงเรียนสอนนักเรียนของท่านให้เป็นผู้นำได้.....	...	...	...	...	...
10.	โรงเรียนสอนนักเรียนของท่านให้มีความคิดก้าวหน้า.....	...	...	...	...	...
11.	โรงเรียนได้ให้การบ้านนักเรียนของท่านอย่างเหมาะสม.....	...	...	...	...	...
12.	โรงเรียนได้จัดสอนพิเศษแก่นักเรียนของท่านอย่างเพียงพอ.....	...	...	...	...	...
13.	โรงเรียนได้จัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนให้แก่นักเรียนอย่าง เพียงพอ.....	...	...	...	...	...

ข้อที่	การบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ในด้านต่าง ๆ	ระดับความพอใจ				
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
14.	โรงเรียนได้รายงานผลการเรียนของนักเรียนของท่าน อย่างสม่ำเสมอ..... <u>ด้านปกครองนักเรียน</u>	...	...	...	...	...
15.	โรงเรียนได้ฝึกอบรมนักเรียนของท่านให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย..	...	...	...	...	...
16.	โรงเรียนได้ฝึกนักเรียนของท่านให้มีความเป็นผู้นำ.....	...	...	...	...	...
17.	โรงเรียนได้ฝึกนักเรียนของท่านให้มีความรับผิดชอบ.....	...	...	...	...	...
18.	โรงเรียนได้ฝึกนักเรียนของท่านให้ตรงต่อเวลา.....	...	...	...	...	...
19.	โรงเรียนได้ฝึกนักเรียนของท่านให้มีริยมารยาทที่ดี.....	...	...	...	...	...
20.	โรงเรียนได้ฝึกนักเรียนของท่านให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	...	...	...	...	...
21.	โรงเรียนได้ฝึกนักเรียนของท่านให้หลีกเลี่ยงยาเสพติดทุกชนิด.	...	...	...	...	...
22.	โรงเรียนได้ติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองเมื่อนักเรียนมีปัญหา ด้านความประพฤติ.....	...	...	...	...	...
23.	โรงเรียนได้ติดตามแก้ไขเรื่องวินัยของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	...	...	...	...	...
24.	โรงเรียนได้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน อย่างเหมาะสม.....	...	...	...	...	...
25.	โรงเรียนได้จัดกิจกรรมส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมของ นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ.....	...	...	...	...	...
26.	โรงเรียนมีมาตรการป้องกันยาเสพติดของนักเรียนอย่างได้ผล.	...	...	...	...	...
27.	โรงเรียนมีมาตรการป้องกันเรื่องเพศของนักเรียนอย่างได้ผล.	...	...	...	...	...
28.	โรงเรียนมีมาตรการป้องกันเรื่องการลอบหนีโรงเรียนอย่าง ได้ผล.....	...	...	...	...	...

ข้อที่	การบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ในด้านต่าง ๆ	ระดับความพอใจ				
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
29.	โรงเรียนได้รายงานความประพฤติของนักเรียนให้ผู้ปกครอง ทราบอย่างสม่ำเสมอ.....	...	...	...	...	...
	<u>ด้านบริการ</u>					
30.	นักเรียนในปกครองของท่านได้ใช้บริการอาหารกลางวันของ โรงเรียนอย่างเพียงพอ.....	...	...	...	...	...
31.	นักเรียนในปกครองของท่านได้รับบริการตรวจสอบสุขภาพอนามัย ของโรงเรียน.....	...	...	...	...	...
32.	นักเรียนในปกครองของท่านได้รับบริการด้านให้คำปรึกษา.....	...	...	...	...	...
33.	นักเรียนในปกครองของท่านได้รับการดูแลด้านอาหาร เครื่องดื่ม ให้ถูกสุขลักษณะทางโภชนาการ.....	...	...	...	...	...
34.	นักเรียนในปกครองของท่านได้เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาของ โรงเรียน.....	...	...	...	...	...
35.	นักเรียนในปกครองของท่านได้รับการฝึกหัดเล่นดนตรีได้.....	...	...	...	...	...
36.	นักเรียนในปกครองของท่านได้ใช้บริการรถรับส่งของโรงเรียน เป็นประจำ.....	...	...	...	...	...
37.	นักเรียนในปกครองของท่านได้รับความช่วยเหลือด้านทุนการศึกษา ..	...	...	...	...	...
38.	โรงเรียนได้จัดสวัสดิการด้านความปลอดภัยในการจราจร.....	...	...	...	...	...
39.	โรงเรียนจัดร้านค้าจำหน่ายอุปกรณ์การเรียนเพื่อช่วยในด้านความ ประหยัดของนักเรียน.....	...	...	...	...	...
40.	โรงเรียนจัดร้านค้าจำหน่ายอุปกรณ์การเรียนเพื่ออำนวยความสะดวก สะดวกแก่นักเรียน.....	...	...	...	...	...

ข้อที่	การบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ในด้านต่าง ๆ	ระดับความพอใจ				
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
41.	โรงเรียนได้จัดห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ...	. . .	..	...	..	...
42.	โรงเรียนได้จัดบริการด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้ อย่าง ทั่วถึง.....	..	..	...	..	...
43.	โรงเรียนได้จัดบริการให้แก่นักเรียนได้ชมรายการโทรทัศน์เป็น ประจำ.....	..	..	...	..	...
<u>ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน</u>						
44.	นักเรียนนบปกครองของท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้นอยู่ เสมอ.....	..	..	...	..	...
45.	โรงเรียนได้เริ่มจัดกิจกรรมด้านประเพณี ศาสนาและวัฒนธรรม ในชุมชน.....	..	..	...	..	...
46.	โรงเรียนได้เปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้อาคารสถานที่ในการจัด กิจกรรมต่าง ๆ อยู่เสมอ.....	..	..	...	..	...
47.	โรงเรียนได้เชิญบุคคลในชุมชนมาร่วมกิจกรรมของโรงเรียน เป็นประจำ.....	..	..	...	..	...
48.	โรงเรียนได้ยกย่องเชิดชูผู้มีอุปการะโรงเรียน.....	..	..	...	..	...
49.	ผู้ปกครองนักเรียนได้รับความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อกับ โรงเรียน.....	..	..	...	..	...
50.	ผู้ปกครองนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะแก่โรงเรียน ..	..	..	...	..	...
51.	ผู้ปกครองนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการร่างกฎ ระเบียบของ โรงเรียน.....	..	..	...	..	...

ข้อที่	การบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ในด้านต่าง ๆ	ระดับความพอใจ				
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
52.	ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการเป็นอาจารย์พิเศษ วิทยากร ให้กับ นักเรียนในโรงเรียน.....	..	..	...	..	...
53.	โรงเรียนได้มีการติดต่อประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียนอยู่ เป็นประจำ.....	...	..	...	..	..
54.	โรงเรียนได้เปิดการฝึกอบรมด้านอาชีพแก่ชุมชน.....	..	..	...	..	...
55.	โรงเรียนได้ให้ความรู้ เพื่อเป็นการพัฒนาอาชีพแก่ชุมชน.....	..	..	...	..	...
56.	โรงเรียนได้เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้ามาร่วมพัฒนาโรงเรียน.....	..	..	...	..	...
57.	โรงเรียนได้จัดการศึกษา เพื่อสนองความต้องการของชุมชน....	..	..	...	..	...
58.	โรงเรียนได้จัดกิจกรรมในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนอย่าง สม่ำเสมอ.....	..	..	...	..	...

โปรดให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความพอใจต่อการบริหารโรงเรียนตามที่ท่านเห็นสมควร

- ด้านวิชาการ.....
.....
- ด้านปกครองนักเรียน.....
.....
- ด้านบริการ.....
.....
- ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน.....
.....

การหาอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

1. ด้านวิชาการ		2. ด้านปกครอง		3.ด้านบริการ		4.ด้านความสัมพันธ์ฯ	
ข้อ	ค่า t	ข้อ	ค่า t	ข้อ	ค่า t	ข้อ	ค่า t
1	2.83*	15	5.93*	30	4.29*	44	4.14*
2	5.30*	16	5.60*	31	7.33*	45	4.18*
3	3.66*	17	5.74*	32	8.84*	46	6.00*
4	2.92*	18	3.80*	33	4.24*	47	5.20*
5	3.69*	19	3.64*	34	2.14*	48	4.66*
6	4.22*	20	3.38*	35	4.54*	49	4.86*
7	4.53*	21	6.21*	36	3.34*	50	3.51*
8	4.68*	22	5.93*	37	3.83*	51	2.99*
9	2.95*	23	7.41*	38	2.39*	52	3.94*
10	4.70*	24	4.57*	39	4.42*	53	5.26*
11	2.26*	25	5.56*	40	3.51*	54	4.05*
12	6.95*	26	4.47*	41	3.43*	55	3.90*
13	9.00*	27	7.15*	42	4.12*	56	3.97*
14	2.14*	28	4.61*	43	2.70*	57	6.23*
		29	4.00*			58	5.61*
	7.42*		11.90*		8.69*		7.34*

12.22*

* p < .05

ประวัติย่อของวิจัย

ชื่อ นามมนัส ชื่อสกุล พลายชุม

เกิดวันที่ 22 เดือน กันยายน พุทธศักราช 2495

สถานที่เกิด อำเภอปารเมศ จังหวัดอ่างทอง

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 58/ง ตำบลปารเมศ อำเภอปารเมศ
จังหวัดอ่างทอง

ตำแหน่งหน้าที่การงาน ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนปารเมศวิทยาคม

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนปารเมศวิทยาคม อำเภอปารเมศ
จังหวัดอ่างทอง

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2509 ป.7 โรงเรียนวัดปารเมศ (นรสีห์วิทยาคาร)

พ.ศ. 2512 มศ.3 โรงเรียนวัดบวรนิเวศ กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2514 มศ.5 (แผนกวิทยาศาสตร์)

โรงเรียนวัดบวรนิเวศ กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2518 กศ.บ. (คณิตศาสตร์)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน

พ.ศ. 2540 กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร